

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 5. XV aastakäik

1. märtsil 1940

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 3.50
Poolaastas . . .	2.00
Välismaale . . .	7.00
Poolaastas . . .	4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	$\frac{1}{2}$ lhk.
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	$\frac{1}{2}$ "
igal äripäeval 12—2 p. l.	$\frac{1}{4}$ "

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{2}$ lhk.	kr. 40.00
$\frac{1}{2}$ "	22.00
$\frac{1}{4}$ "	12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

„SAFIIR“

SISU: Tööstuse varustamine välismaiste toorainetega. Merekindlustus — eriti sõja ajal. Rahvusvahelise Kaubanduskoda tegevus sõja ajal. Väliskaubandus jaanuaris. Maksustamisküsimusi. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörsid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna börsi kursisedel.

Majaomanike Krediitpanga Ü.P.

Tallinn, Pärnu mnt. 8.

äriseis 31. detsembril 1939. a.

AKTIVA

Kassa	Kr. 25.688,12
Hoiuarved	300.393,33
Väärtpaberid	55.377,28
Diskonteeritud vekslid	675.087,44
Tähtajalised laenud	13.210,—
Kontokorrent-laenud	288.264,01
Korrespondendid	21.132,60
Garantii-deebitorid	26.620,40
Vallasvara	6.039,—
Tuleva aasta kulud	228,32
Muud aktivad	1.402,31
	<u>Kr. 1.413.442,81</u>

PASSIVA

Osakapital	Kr. 91.800,—
Tagavarakapitalid	13.202,84
Amortisatsioonikapital	1.207,80
Hoiusummad	1.145.307,56
Vekslite rediskont	63.981,18
Võlad teistes krediitiasutustes	16.924,16
Korrespondendid	20.031,60
Väljaantud garantiid	26.620,40
Tuleva aasta tulud	7.074,94
Muud passivad	16.495,32
Puhaskasu	10.797,01
	<u>Kr. 1.413.442,81</u>

KULUD

Kulude ja tulude aruanne 1939. a. eest.

Valitsemis- ja äriksulud	Kr. 54.656,89
Maksetud 0/00, komisjon ja porto	52.255,20
Mitmesugused kulud	5.041,27
Puhaskasu	10.797,01
	<u>Kr. 122.750,37</u>

TULUD

Saadud 0/00, komisjon ja porto	Kr. 119.178,55
Mitmesugused tulud	3.571,82
	<u>Kr. 122.750,37</u>

1939. a. ülejäägi jaotus:	osakasuks 6/00	Kr. 5.496,—
	tagavarakapitaliks	2.301,01
	eri-tagavarakapitaliks	3.000,—
		<u>Kr. 10.797,01</u>

A/s. G. SCHEEL & KO., Tallinn

Äriseis 31. detsembril 1939. a.

AKTIVA

Kassa ja seaduslikud kassatagavarad	1.433.152,05
Väärtpaberid	1.069.950,83
Diskonteeritud vekslid	2.875.758,72
Kontokorrent-laenuid	4.886.450,87
Korrespondendid	411.015,94
Garanti- ja avalal-deebitorid	7.524.880,35
Kinnisvarad	600.000,—
Muud aktivad	379.034,08
_____	_____
_____	_____
_____	Kr. 19.180.242,98

PASSIVA

Aktiivkapital	750.000,—
Tagavarakapital	750.000,—
Eri-tagavarakapital I	200.000,—
Eri-tagavarakapital II	112.149,43
Amortisatsioonikapital	450.000,—
Tähtajaliseid hoivuseid ja jooksvad arved	2.262.149,43
Korrespondendid	7.758.648,42
Garantiid ja avalal-kohustused	790.309,36
Muud passivad	7.524.880,35
Puhaskasu: eelmiste aastate kasu	529.524,67
1939. a. kasu	134.603,72
_____	_____
_____	_____
_____	180.126,89
_____	_____
_____	Kr. 19.180.242,84

1939. aasta kulude ja tulude aruanne.

TULUD

Valitsemis- ja ärikulud	502.697,18
Maksetud protsendid ja komisjon	354.625,42
Kinnisvara kasutamise kulud	35.867,01
Mitmesugused kulud ja mahakirjutused	438.710,09
Kinnisvarade amortisatsioon	12.500,—
Ettekanne eelmisest aastast	134.603,72
1939. a. puhaskasu	180.126,89
_____	_____
_____	_____
_____	314.730,61
_____	_____
_____	Kr. 1.659.130,31

KULUD

Ettekanne eelmisest aastast	134.603,72
Saadud protsendid ja komisjon	800.751,62
Tulud kinnisvarade kasutamisest	16.471,—
Mitmesugused tulud	707.303,97
_____	_____
_____	_____
_____	Kr. 1.659.130,31

Aktsionäride peakoosolekul 15. veebruaril 1940. a. otsustati üksmeelselt peakoosoleku käsituses seisev summa Kr. 314.730,61 jaotada alljärgnevalt:

Kanda eritagavarakapitali arvele II	Kr. 37.500,—
Arvata maksude tagavaraks	50.000,—
Maksa aktsionäridele 80% dividendiks	60.000,—
Kanda uuele arvele	167.230,61
_____	_____
_____	Kr. 314.730,61

Tööstuse varustamine välismaiste toorainetega

Viimaseil aastail on korduvalt rõhutatud, et eesti tööstus oma koguulatuses järjest rohkem on tuginemas kodumaise tooraine baasile. Aasta tagasi kujunesid eesti suurtööstuse toorainebilansis kodumaise päritoluga toorained juba üldiselt kaaluvama tähtsusega aineiks kui välismaised materjalid. Kogu suurtööstuses 1938. a. tarvitatud toorainete üldväärtusest moodustasid kodumaise päritoluga materjalid ümarguselt 53%. Viimaste hulgas etendasid peamist osa meie maapõuevarad, mets ja mõnesugused põllumajanduslikud toorained. Teada on ka see, et eesti kesk- ja väiketööstuses on kodumaised toorained suhteliselt veelgi suuremas ülekaalus kui nad seda on suurtööstuses. Seega väidetaksegi põhjendatult, et eesti rahvamajanduse industrialiseerimine toimub eeskätt just kodumaise tooraine baasi najal; kodumaal leiduvate mitmesuguste toorainete ümbertöötamisele on viimaseil aastail eriti meil järjest enam tööstusi rajatud. Kuid sellest hoolimata on vajadus teatavate välismaise päritoluga põhi- ja lisatoorainete järele eesti tööstuses jäänud paratamatult püsima. Mainitagu näitena vaid enamikku tekstiiltööstuse eriharusid (puuvilla-, villa- ja kunstiidriidetööstus), kogu metallitööstust, suurel määral ka nahatööstust, kummitööstust jne., mis kõik põhitoorainena peavad kasutama vastavaid välismaisi tooraineid. Ja rõhutada tuleb ka seda, et peale põhitoorainete tuleb küsimuse alla ka terve rida erisuguseid lisatooraineid, millede kasutamine on vältimatu ka mitmeis puht kodumaisil põhitoorainel baseeruvais tööstusharudes. Isegi niisugune kodumaisel põhitoorainel rajanev tööstus, nagu seda on näiteks põlevkiviõli- ja bensiinitööstus või tseluloositööstus jmt., on vältimatult pidanud tarvitama mõnesuguseid olulisi abimaterjale oma tootmisprotsessis, mis kõik enamasti on välismaise päritoluga.

Kuni möödunud aasta sügiseni toimus tööstuse varustamine välismaiste toor- ja abiainetega, nagu tavaliselt, korrapäraselt. Septembris puhkenud sõda Euroopas on aga ka eesti tööstuse varustamisele mitmesuguste oluliste välismaiste toor- ja abiainetega avaldamas juba järjest tunduvat mõju materjalide juurevoolu raskenemise näol.

Ei tarvitseks vist eriti rõhutada seda, mida välismaiste põhi- kui ka lisatoorainete juurevoolu raskenemine resp. katkemine tähendaks meie rahvamajandusele. Tähendatagu vaid, et tehtud arvutuste kohaselt on näiteks

eesti suurtööstuses ümarguselt 45% inimitööstumahu rakendatud vältimatute välismaiste toorainete töötlemiseks. Möödunud aasta juulikuu seisu järgi tähendaks see ca 22 000 töötajat (arvestamata ehitus- ja puhastustööstust). Mainitud töötajate üldarvust langeb ca 6500 isikut metallitööstusele, 4500 puuvillatööstusele, 2200 villatööstusele, 2250 kunstiidi- ja trikootažitööstusele. Välismaiste põhi- ja lisatoorainete juurevoolu raskenemise või resp. katkemise korral on seega kõigepealt ohustatud kaheldamatult tähelepandavalt suur osa eesti tööstuslikku tootmisaparaati, resp. on välja lülitatud kogu eesti rahvamajanduslikust tootmisprotsessist. Seepärast väärib küsimus eesti tööstuse varustamisest hädavajaliste vältimatute toor- ja abiainetega mitte väiksemat tähelepanu kui mitmesugused muud praegu erakorralisel ajal tõusetunud küsimused tööstumahu säilitamiseks, olgu see siis uute investeeringute organiseerimise probleem või muud sellesarnast.

Normaalajal on meil välismaalt tööstustooraineid imporditud ümarguselt 30 milj. krooni eest. Valdav osa meie tööstusele vajalisist välismaalt ostetavaist tooraineist teostus Euroopas asuvaist turgudest, ja nimelt ülekaalukalt Lääne-Euroopa maadest. Esikohal on ses suhtes olnud viimaseil aastail peagu pidevalt Saksamaa. Viimane ei ole üksi ulatuselt olnud meie tööstusele tähtsaks toorainete importuruks, Saksamaa on olnud ka toorainete mitmekesisu- selt tähtsaks ostumaaks. Saksamaa on tavaliselt varustanud meie tööstust alati õige mitmesuguste toorainetega. Meenutatagu seoses sellega näitena mõnd meie tekstiileriharu, metallitööstust, samuti ka klaasi-, tselluloosi-, naha- ja ka seebitööstust. Ses mõttes on Saksamaa toorainete importuruuna olnud kaugelt kaaluvama tähtsusega kui P.-Ameerika Ühendriigid, kust teostunud vastav import oli ulatuselt näiteks 1938. a. peagu niisama suur kui Saksamaalt, kuid hoopis ühekülgsem (peamiselt vaid puuvill).

Teistest Euroopas asuvatest turgudest mitte vähema tähtsuse on omanud Inglismaa, mille kohta üldiselt võime konstateerida sama mis Saksamaa kohta. Ka Inglismaa on varustanud rida tööstusharusid Eestis tarvilitse toor- ja abimaterjalidega, eeskätt meie töömahult ja toodangult suuremaid tööstusalasid, nagu tekstiil- ja metallitööstus.

Tähtsuset kolmandal kohal seisib tavaliselt Prantsusmaa, kust tööstustoorainete import siiski pole olnud nõnda mitmekesine nagu seda võime ütelda vastava impordi kohta Saksamaalt ja Inglismaalt.

Silmapaistva kaalu meie tööstuse varustamisel toorainetega on omanud varemil aastail ka Rootsi ja Soome, samuti ka Itaalia ja mõned teisedki maad Lõuna-Euroopas. Ka meie suur idanaaber Nõukogude Venel on meie tööstust varustanud väga mitmekesiste toor- ja abiainetega.

Väljaspool Euroopat tähendatagu ses mõttes kõigepealt Ameerikat, nii Põhja- kui ka Lõuna-Ameerikat. Seda maailmajagu on tulnud arvestada meie puuvillatööstusel, samuti ka toornahatööstusel. Samuti on üksikuid teatavaid tooraineid meie tööstusele veetud sisse ka Austraaliast (vill) ja Aasia lõunapoolseist maist (džuut, toornahad) ning lõppeks ka Aafrikast (puuvill, kakao-oad).

Sõja puhkemisest saadik on enamiku eesti tööstuse varustamisel välismaiste toor- ja abiainetega ilmnenud rida raskusi, mille tagajärjel on mõningaidki muudatusi teostunud nii sisseveo ulatuses kui ka selle regionaalses osituses.

Üheks raskuseks tööstuse varustamisel välismaiste toorainetega on näiteks kujunenud viimaste transpordi küsimus. Tingituna sõdivate riikide poolt üha intensiivsemalt teostatavast ja süvenevast mereblokaadist on muutunud toorainete ja kaupade vedu mereteed mööda suuresti ohtlikuks ka erapooletutele riikidele; samuti on sõdivate riikide poolt teostatav laevade kontroll suureks takistuseks kaubandusele erapooletute riikide vahel, kuna laevu on peetud sageli nädalate kaupa kinni. Erakordseks takistuseks on kujunenud transpordi alal tänavune pakane, mis on sulgenud peaaegu kogu Balti mere laevaliiklusele. Viimane on võimalikuks osutunud vaid erakordsete abinõude rakendamise teel (jäälõhkjad). Aga raskused ei ole tõusetunud üksi meretranspordi, vaid ka maatranspordi alal. Paljudel tööstustel on toorainete saamine ka raudteid mööda tekitanud muret. Siin on esile kerkinud ja teatavaid takistusi teinud just transiidi teostamine mõnedest maadest.

Tähendatagu ka finantseerimisküsimust, mis paljudel juhtudel toorainete saamisel valmistab tõsiseid raskusi. Teatavasti nõuab nüüd enamik riike tasumist akreditiivi vastu. Isegi Saksamaal, kellega kaubavahetus toimub meil kliiringu alusel, on mõned firmad nõudnud akreditiive. Paljudel juhtudel niisugused

ettemaksmised käivad kodumaistel firmadel üle jõu, eriti siis, kui on tegemist suuremate suunmadega. Mõistagi, et tingituna erakordsest olustikust ei võimalda normaaloludele kohaldatud eeskirjad ostu-müügittehingute finantseerimiseks toorainete ostuks välismaalt seda probleemi otstarbekalt lahendada. Seepärast ongi tõusetunud tarvidus meie rahvamajanduse huvides nii kaupade sisseveo kui ka väljaveo finantseerimiseks praegusel erakordsele olustikule ja tingimustele vastavamal kujul (riigi tagatis jm.).

Meie tööstuse varustamisel välismaiste toorainetega on nüüd aktuaalseks muutunud ka toorainete uute importturgude küsimus. Nõnda on mõnegi hädavajalise tooraine saamine senisest importturust ära jäänud, kuna vastaval maal seda toorainet enam anda ei ole olnud. Siin tõusetub ka küsimus, kas ei oleks võimalik leida sellasele toorainele mõnd aseainet mõnest teisest maast või koguni omast kodumaast jne. Toodagu näitena kas või mõne välismaise taimerasva asendamine kodumaise rasvaga (tallõli) jms.

Kõigi nende ja nendetaoliste küsimuste lahendamiseks on vajaline astuda samme juba varakult ja õigeaegselt. Ometi on aga kõigepealt vajaline saada nendest raskustest selge, konkreetne ja terviklik ülevaade. See ülevaade peab olema ka õigeaegne, s. t. nendest raskustest üksikutel tööstusaladel peavad vastavad ametiasutused, kellele ülesandeks on meie rahvamajanduse heakäigu üle valvamine, olema aegsasti informeeritud, et võimalik oleks raskuste ületamiseks rakendada tarvilisi abinõusid. Seepärast ongi ka Kaubandus-tööstuskoja poolt tarviliseks tunnustatud kiire, pideva informatsiooni loomine välismaiste toor- ja abiainetete saamise võimalustest ja seoses sellega ilmnenud raskustest nii kodukui ka välismaal.

Mis puutub mainitud informatsiooni sisusse, siis peab see vastuse andma eeskätt näiteks sellastele küsimustele: kui suure vastavate toor- ja abiainetete kvantumi peale on tellimised juba ära antud, missugusesse riiki nimelt, millal need tellimised juba anti ning mis ajal nad leppe põhjal oleks pidanud täidetama; mis põhjusel sellaste aktsepteeritud tellimiste täitmine on viibinud, missugused raskused sealjuures on esile kerkinud?

Kuid mitte üksi sellelaadsele küsimusele mainitud informatsioon ei peaks andma vastuse. Tarviline on meie rahvamajanduse huvides teada ka, kui suure kvantumi peale oleks

võimalik tellimisi anda ja missugusesse riiki nimelt. Missuguse aja jooksul oleks tellimiste täitmine tõenäoline ja — mis väga oluline — missugused raskused sellaste ostuvõimaluste puhul on esile kerkinud?

Kõige selle kohta peab informatsioon olema

kiire, põhjendatud ja asjalik. Ainult sel korral praeguses raskes olustikus organiseeritud koostöö kaudu eramajandusringkondade ja vastavate ametiasutuste vahel on ses osas võimalik kaasa aidata meie rahvamajanduse hea käigule.

Merekindlustus — eriti sõja ajal

Õigusteadlane N. Rahe

I. Õiguse allikad.

Vastava kindlustuslepingute seaduse puudumisel on meil jäetud väga avarad võimalused kindlustuslepingute sõlmimisega, täitmisega ja tõlgitsemisega seoses olevate küsimuste lahendamiseks.

Merekindlustuse alal ex-Vene kaubandusseadus (KS § 561) annab eesõiguse kindlustusasutuste põhikirjadele, poliisis märgitud tingimustele, kehtivatele seadustele ja lõpuks rahvusvahelistele normidele, mis kehtivad teistes riikides.

Mis puutub kindlustusasutuste põhikirjadesse, siis omavad nad kohustuslikku iseloomu vaid nende kindlustusandjate suhtes, kes on organiseerunud antud põhikirja kohaselt, jättes eemale teised kindlustusandjad ja -asutused, keda KS § 561 veel loetleb. Teiseks ei saa põhikirja kohustuslikuks pidada kindlustusvõtjale, kuna seal on loetletud vaid alused, mille raames kindlustusandja võib oma kindlustusäri ajada ja kindlustusavaldusi vastu võtta.

Mis puutub poliisi ja selle tingimustesse, siis peaksid pooled neid tundma enne lepingu sõlmimist ja kindlustusleping-poliis peaks väljendama sisuliselt poolte taht — vastastikust kokkulepet tingimuste suhtes. Tegelikus elus aga kindlustusvõtja tutvub poliisi pöördel (või erilehel) trükitud tingimustega alles pärast poliisi kättesaamist, seega poliis nii mõnigi kord ei või omada otsustavat tähtsust poolte tahte väljendusena.

Ei saa öelda, et kaubandusseadus merekindlustuse osas oleks tervenisti dispositiivse normistikuga, kuid käskivad normid ses osas vajaksid osalt täiendamist, osalt ajakohasemaks muutmist.

Vaikiva poliisi puhul ja juhul, kui esinevad tühikud KS merekindlustuse osas, annab KS eesõiguse rahvusvahelistele normidele, mis kehtivad teistes riikides. Sel juhul rahvusvaheline normistik võib täita kindlustuslepingute tingimustes esinevaid lünki ja täiendada meil kehtiva õiguse norme.

Kuna ex-Vene KS § 561 annab eesõiguse merekindlustuslepingute sõlmimisel ka rahvusvahelis-

tele normidele, siis on kujunenud meie merekindlustuspraktikas olukord, et esijoones kasutatakse uldise Saksa merekindlustustingimusi (ADS), Inglise merekindlustustingimusi — Marine Insurance Act, 1906 — koos Lloyd'i tingimustega. Viimasel ajal leiab kasutamist ka Rootsi kindlustuslepingute seadus (Lag om Försäkringsavatal April 1927), Üldine Rootsi Merekindlustusplaan (Sjöförsäkringsplan), Rootsi mereseadus (Sjölagen) ning muud vastavad õigusallikad, mis äratavad tähelepanu oma viimistluse ja selgusega. Sõjalaolukord tõi kaasa veel tarviduse teatud juhtudel kasutada sõjaohukindlustus-klausleid. Nii tuntakse „Institute War Clauses“, „United Kingdom and Allied Clause“ ja „Deutsche Kriegsklausel 1938“ j. t. Nagu õigusallikate vaatlusest nähtub, seab nende normide rakendamine merekindlustuslepingute sõlmimise alal palju raskusi ette vastava ala juristidele ja spetsidele, rääkimata pooltest, kus kindlustusvõtja ühe või teise tingimuse või klausli sissevõtmisest poliisi võib vastupidiselt aru saada just õigusallikate kättesaamatuse ja vastava ala spetsiaalkeele mitteoskuse tõttu.

II. Merekindlustuslepingu määratlemine.

Merekindlustusleping KS § 558 järgi on kokku võttes leping, mille alusel kindlustusandja võtab enda peale kokkulepitud tasu (preemia) eest kohustuse tasuda kindlustusvõtja või kindlustatu kahjud, mis on tekkinud kindlustatud huvi mere-reisi ajal teda ähvardavaist mere- või muist ohtudest.

Kindlustuslepingu mõiste lähemal vaatlusel ilmnevad järgmised momendid:

a) Nagu iga rahalise huvi kindlustamise, nii ka merekindlustuse siht on kahjutasu, ja seda tõelise kahju piires.

Kindlustada võib vaid kindlustatava huvi olemasolul. Õigus nõuda kindlustuslepingu järgi on vaid sellel, kelle varandus on sattunud mereohtu ning kaotanud osaliselt või tervelt oma rahalise väärtuse.

Kindlustada võib ainult kindlustatava huvi piires. Kahjutasu ei või ületada kindlustatud vara tegelikku väärtust.

Kindlustada võib vaid kindlustamata vara. Kui esimene kindlustamine kattis kindlustatava huvi, siis teise kindlustuslepingu sõlmimine kindlustatava huvi puudumisel on tühine.

b) Merekindlustus arvestab kahjutasu vaid teatud kindlaksmääratud isiku varandusele tekitatud kahjude eest. Ei kindlustata mitte laeva ega kaupa, vaid laevaomaniku ja laadungiomaniku vara, neid mõlemaid ähvardab laeva hukkumine väärtuste vähendamisega. Merekindlustus ei hõlma isiku kindlustust, vaid piirdub varaliste huvidega.

c) Merekindlustusleping eeldab meresõitu ähvardavate ohtude olemasolu. Mereohu all mõistetakse kahjude võimalust sündmuste tagajärjel, mis võivad tekkida seoses laevasõiduga merel.

KS § 559 järgi mereohte võiks süstematiseerida kolme suure rühma:

- 1) ohud, mis on tingitud loodusjõududest, nagu tuul, vesi, jää, äike jne.;
- 2) ohud, mis tulenevad laeval olevate isikute tegevusest, nagu reisijate ja laevameeskonna oskamatusel laeva käsitamisel, juhtimisel jne.;
- 3) ohud, mis on seoses vaenulise tegevusega sõdivate riikide vahel. Näiteks erapooletute laevade kaaperdamised, kinnipidamised, laadungi konfiskeerimised jne.

Mereohude kirjeldusest nähtub, et mõnel ohul pole midagi ühist merendusega, näiteks äike, mis võib olla ohtlik ka kuival maal. Kuid KS § 559 tunnistab mereohuks säärase juhu vaid siis, kui see — näiteks äike — tabab laeva või laadungit merereisil. Laevade suhtes aga, mis asuvad dokis või sadamas ja mis kindlustatakse vaid tuleohu vastu, teostatakse tulekindlustuslepingud seks eriti ettenähtud eeskirjade järgi (KS § 562), aga mitte merekandlustusnormide alusel. Samadel põhjustel kui kaup, mis on toodud sadamasse laevale laadimiseks, hävib tules, üleujutamistest või muil põhjusil — kas varastatakse jne., siis see ei moodusta mereohtu, järelikult ka merekandlustus ei hõlma säärast kindlustust. Rootsi kindlustuslepingute seadus 1927 merekandlustuslepingute osas hõlmab enam ohte. Nimelt ütleb mainitud seaduse § 59: „Kui kindlustus hõlmab laeva, mis on kuivdokis või dokis või midu seisab,

või sellel laeval olevaid kaupu, siis tuleb ka seda kindlustust lugeda merekandlustuseks.“ Vastuse küsimusele, kas kail või sadamas laos olev kaup kuulub merekandlustuslepingu alla, saame sama seaduse § 60: „Merekandlustus hõlmab, kuivõrd seaduses või lepingus pole määratud teisiti, igasugust ohtu, millisesse võib sattuda kindlustatud huvi.“

Merekandlustuse iseärasuseks on see, et kindlustusleping sõlmitakse mitte ühe konkreetse mereohu vastu, vaid kõigi võimalike mereohude puhuks. Kui pooled soovivad vabaneda vastutusest või kohustusest mõne mereohu juhul, siis nad peavad selle eraldi merekandlustuslepingusse sisse võtma, näiteks võetakse sisse klauslid, nagu „vaba osalisest avariist“ (F. P. A. clause), „Vaba kahjustest alla 3%“ jne. Meil omab eritähenduse „jääklausel“, kuna kindlustus kehtib jääõnnetuse korral vaid vastava kokkuleppe alusel.

Eespool kirjeldatud mereohude kaks esimest rühma moodustavad nii-ütelda hariliku mereohu või mereohu, kuna kolmanda rühma mereohte praksises nimetatakse sõjaohuks.

Sõjaohu all mõistetakse kahjude tekkimise võimalust sõdivate riikide korralduste või tegevuse tagajärjel, samuti ka erapooletute riikide ettevaatusabinõude tagajärjel, mis ohustavad normaalset laevasõitu merel.

Rahvusvaheline sõjahukandlustusõigus tunneb sõjaohu, mis ka meie kaupade sõjahukandlustuse tingimustes — § 1 p. a 1 — on loetletud ning mis on identsed sõjahukandlustuse tingimustes kasko kohta — § 1 esimene lõige: „kaotusi (loss), vigastusi (damage) või kulusid, mis on otseselt põhjustatud tulistamisest, pommidest, ankurdatud või triivivatest miinidest, torpeedodest, kaaperdamisest (capture), kinnivõtmisest (seizure), kinnipidamisest (embargo), arestist, samuti kokkupõrkest sõjalaevadega või sõdivate riikide mõnesuguste teiste korralduste tagajärjel, samuti sääraseist juhtumist, mis on põhjustatud laevatulede kustutamisest või sõdivate riikide korraldusel signaalseerimise keelust eeldusel, et õnnetusjuhtum ei olene harilikust mereohust.“

Sõjaohu ei hõlma kaotusi, vigastusi või kulusid, mis on tekitatud vabatahtlikust kõrvalekallemisest (deviation) või vabatahtlikust viivitusest kindlustatud reil või toimingul (adventure). See oleks lühidalt sõjaohu mõistest.

(Järgneb.)

Rahvusvahelise Kaubanduskoja tegevus sõja ajal

Rahvusvahelise Kaubanduskoja peasekretariaat teatas hiljuti Eesti Rahvuskomiteele, et ta jätkab võimaluse järgi oma tegevust ja palub meie komiteed tutvustada oma liikmeid peasekretariaadi tegevusega sõja algusest saadik ning nendele teada anda, et sekretariaat ja teised rahvuskomiteed on alati nõus, nagu tavaliselt, andma igasugust informatsiooni ja konsultatsioone järelepärimiste korral.

Kõigepealt tuleb tähendada, et Prantsusmaa valitsus nõustus sellega, et Rahvusvahelise Kaubanduskoja peasekretariaat peab ülal vahekordi maadega, kes on sõjas Prantsusmaaga, niivõrd kui need suhted on vajalised normaalse tegevuse säilitamiseks, et koosolekuid võib pidada erapooletuks riikides ning et Prantsuse liikmeil lubatakse neist osa võtta.

Rahvusvahelise Kaubanduskoja tegevuskava lähemaks tulevikuks oli kindlaks määratud koja nõukogu poolt 10. novembril 1939. a. Selle järele koja juures asuv vahekohus jätkab oma tööd edaspidi Stokholmis, milleks koja esimees määrab küllaldase arvu liikmeid Stokholmis asuvate liikmete hulgast.

Silmas pidades erilist tähtsust, mida omab praegusel ajastul vääramata jõu küsimus, on selle küsimuse uurimiseks moodustatud erikomitee, kuhu koja esimees kutsus eriteadlasi saksa, ameerika, briti, ladina, skandinaavia j. t. õiguste alalt. Küsimusleht on valmimas ja see saadetakse siis rahvuskomiteedele.

Rahvusvahelise Kaubanduskoja häälekandja väljaandmine kolmes keeles ei osutu praegu võimalikuks. Selle asemel kavatakse saata aeg-ajalt rahvuskomiteedele lühikesi bulletaane, kust nad võivad saada andmeid koja tegevuse kohta. Pealeselle palutakse rahvuskomiteesid, et nad abistaksid üksteist tarviliste informatsioonide saamisel ning eraomanduse kaitsmise alal sõja kestel.

On tõstetud päevakorda tööstusliku omanduse küsimus, mida ähvardab sõda. Nimetatud omanduse kaitseks (patendid, kaubamärgid jne.) on tarvis kehtima panna vastavaid seaduse eeskirju. Selleks peaksid rahvuskomiteed samme astuma oma valitsuste juures.

Pealeselle koja peasekretariaat kogub sõja ajal ilmunud seadusi ja määrusi kaubanduse alal.

Kopenhaagenis läinud suvel peetud Rahvusvahelise Kaubanduskoja kongressil võeti muu seas vastu resolutsioon luua komitee majandusliku rahu küsimuse uurimiseks. Sellest komiteest peab osa võtma igast rahvuskomiteest üks äriees, kellele oleks abiks nimetatud üks majandusteadlane. Komitee ülesanne on kahekordne: esiteks järelevalve ja pinna sondeerimine, kuidas sõda mõjub majanduslikule ja sotsiaalsele maailma struktuurile, selleks, et oleks võimalik õigel ajal abinõusid soovitada, mis on kohased majandusliku rahu kergendamiseks ja kindlustamiseks; teiseks propageerimine, et saavutatavaks peaeesmärgiks peab ikka olema stabiilne ja õiglane majanduslik rahu rahvaste vahel. Pealeselle komitee peab uurima majanduslikke ja rahanduslikke vigu rahvusvahelise majanduse alal viimase kahekümne aasta jooksul (Versailles', Brest-Litovski jt. rahu- lepingud, suured rahvusvahelised konverentsid jne.). Tuleb juba nüüd ette näha majanduslikke ja sotsiaalseid tulemusi, raskusi ja isegi ohte, mida võiks esile kutsuda majanduslik demobilisatsioon pärast lahingute lõppu. Oleks huvitav uurida: 1) igal maal relvastu tellimuste ja majandustegevuse vahet mitmesugustes viimastes staadiumides ning missuguste riigi tellimustega võiks asendada relvastuse tellimusi; 2) rahvusvahelisi abinõusid: rahvusvahelist vastastikut abistamist, toorainete jaotamist (allikad, juurepääsu ja hankimise tingimused, uued tasumisviisid jne.); uute turgude loomine väljaveetavate tööstussaaduste jaoks; traditsioonilised või uued rahvusvahelise koostöö vormid: kartellid, suured rahvusvahelised seltsid jne.

Pealeselle kavatakse selgitada tegeliku rahvusvahelise rahu majanduslikke tingimusi, nimelt: missugused olulised majanduslikud tarbed tulevad rahuldada pärast sõda; missugused majanduslikud põhimõtted tulevad äriühingondade arvates üles seada selleks, et majanduselu tulevikus oleks tugevalt korraldatud ja et kindlustus oleks püsiv, näiteks tähtsamate toidu- ja toorainete ning isikute liiklemise kergendamine, eraalgatuse ergutamine, juhitava majanduse piirid ja teised sedalaadi küsimused.

Väliskaubandus jaanuaris 1940. a.

Väliskaubanduskäive väärtuse järgi jäi k. a. jaan. pisut väiksemaks kui m. a. samas kuus. Vastupidiselt viimaseile kuile on sissevedu taas elavnenud, kusjuures väljavedu on tõmbunud samal ajal mõõdukalt tagasi. Koguselt esineb tõus nii sisse- kui ka väljaveos, kuid väljaveos siiski enam, peamiselt kaalult raskeimate ja väärtuselt odavamate toor- ning poolvalmisainete senisest suurema väljaveo tõttu.

Sisseveetud kaupadest osutas suurimat aktiivsust elusloomade ja toidu- ning maitseainete import, kuna toor- ja poolvalmisainete ost välisurgudelt jäi k. a. jaanuaris tagasihoidlikumaks kui m. a. samas kuus. Elusloomade ja toidu- ning maitseainete sissevedu kasvas võrreldes m. a. jaanuariga 499 tuh. kr-lt 985 tuh. kr-ni (97,4%), kuna toor- ja poolvalmisainete sissevedu langes samal ajal 1,9 milj. kr-lt 1,6

Väliskaubandus pearühmade järgi.

	Jaanuar				1/I - 31/XII			
	tn		1000 kr.		tn		1000 kr.	
	1940	1939	1940	1939	1939	1938	1939	1938
VÄLJAVEDU								
Elusloomad, toit ja maitseained, joogid	4 668	4 039	2 408	3 289	63 796	65 190	54 311	48 550
Toor- ja poolvalmisained	31 260	19 138	3 323	2 936	451 746	327 838	44 958	35 314
Valmissaadused	3 283	3 178	1 638	1 555	59 652	53 180	18 942	20 063
Väärismetallid ja -kivid	0	—	1	—	0	0	6	1
Kokku	39 211	26 355	7 370	7 780	575 194	446 208	118 217	103 928
SISSEVEDU								
Elusloomad, toit ja maitseained, joogid	6 584	3 530	985	499	83 523	101 387	10 138	12 265
Toor- ja poolvalmisained	8 381	9 745	1 608	1 891	184 700	218 775	25 346	27 367
Valmissaadused	4 631	6 148	4 466	4 475	85 641	84 931	64 901	67 270
Väärismetallid ja -kivid	0	0	48	42	5	2	966	296
Kokku	19 596	19 423	7 107	6 907	353 869	405 095	101 351	107 198

Võrreldes m. a. jaanuariga vähenes väliskaubanduskäive 14,7 milj. kr-lt 14,5 milj. kr-ni (1,4%). Tagasihoidlikust põhjustas väljavedu, kuna sissevedu osutas isegi väikest tõusu. Väljavedu langes 7,8 milj. kr-lt 7,4 milj. kr-ni (5,3%), kuna sissevedu suurenes samal ajal 6,9 milj. kr-lt 7,1 milj. kr-ni (2,9%). Väliskaubandusbilanss andis 263 tuh. kr-ni ulatuvat väljaveo ülejäägi 873 tuh. kr. vastu m. a. samas kuus.

Väljaveo tagasitõmbumise põhjustajaks on mullusest väiksem elusloomade ja toidu- ning maitseainete väljavedu. Elusloomade ja toidu- ning maitseainete müük välisurgudel kahanes võrreldes m. a. jaanuariga 3,3 milj. kr-lt 2,4 milj. kr-ni (26,8%). Teiselt poolt on toor- ja poolvalmisainete väljavedu suurenenud, kasvades 2,9 milj. kr-lt 3,3 milj. kr-ni (13,2%), kuna valmissaaduste väljavedu jäi 1,6 milj. kr-ga peagu m. a. jaanuari tasemele.

milj. kr-ni (15,0%) ja valmissaaduste import jäi 4,5 milj. kr-ga m. a. jaanuari tasemele.

Väliskaubanduskäive jaan. 1939.—1940. a.

	Jaanuar		1/I - 31/XII		1/I - 31/XII % = 1938
	1940	1939	1939	1938	
1000 kr.					
Väljavedu	7 370	7 780	118 217	103 928	113,7
Sissevedu	7 107	6 907	101 351	107 198	94,5
Käive	14 477	14 687	219 568	211 126	104,0
Väljavedu ±	+ 263	+ 873	+16 866	-3 270	
1000 tn					
Väljavedu	39	26	575	446	128,9
Sissevedu	20	19	354	405	87,4
Käive	59	45	929	851	109,2

(„Majandustead“))

Maksustamisküsimusi

Teise ettevõtete ühinenud ettevõtet saab maksustada ainult selle aja eest, mil ettevõtte tegutses iseseisvalt

Ettevõtte X ühines 1. juulil 1938. a. ettevõttega Y. Kuna deklareeritud läbimüügisumma oli tarviliselt tõestamata ja maksukomisjonile ei osutunud usaldusväärseks, määras maksukomisjon läbimüügisumma kindlaks õiglase hindamise teel MKS § 61 korras ja alusel.

Ettevõtte X kaasomanikud esitasid kaebuse maksupeakomiteele, paludes läbimüügisummat vähendada ja läbimüügisumma kindlaks määrata ainult 1. juulini 1938. a., mil ettevõtte ühines teise ettevõttega.

Maksupeakomitee leidis, et ettevõtte X pole 1938. a. likvideeritud, vaid on tegutsenud 1938. a. lõpuni edasi, ühinedes teise ettevõttega, mispärast polevat alust maksu vähendamiseks kuude järgi.

Ettevõtte X kaasomanike kaebusel tuli käesolev küsimus arutusele Riigikohtus.

Riigikohus leidis, et maksuaasta kestvusel uudselt tekkinud või tegevuse lõpetanud kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete lisaarimaksuga maksustamise seaduse § 7 järgi ettevõtte, mis on lõpetanud oma tegevuse enne maksuaasta möödumist, maksavad selle aasta

eest lisaarimaksu suurus, mis on vähendatud vastavalt tervete — aasta algusest kuni selle kuu alguseni, mille jooksul tegevus on lõpetatud — möödunud kuude arvule. Kaebaja taotluse suhtes, arvata 1938. a. puhtakasumaks 5 kuu eest, on maksupeakomitee asunud seisukohale, et käesoleval korral puuduvat alusmaksu vähendamiseks kuude järgi, kuna ettevõtte polevat likvideeritud, vaid oli tegutsenud edasi kuni 1938. a. lõpuni. Tähenatud seisukohta ei saa aga lugeda õigeks ja küllaldaselt põhjendatuks. Toimetuse andmeil peab tulema järeldusele, et kaebajaile kuuluv ettevõtte ei tegutsenud 1938. a. lõpuni, vaid likvideeriti sama aasta kestvusel, nagu järgneb kaebajate avaldusest maksuinspektorile, ja sama nähtub ka Maksude Talituse esindaja avaldusest asja arutamisel, et ettevõtte X ühines 1. juulil 1938. a. ettevõttega Y. Neil asjaoludel on aga maksupeakomitee käesoleval korral oluliselt rikkunud eespool tähendatud seaduse eeskirju.

Eeltoodud asjaoludel Riigikohus tühistas maksupeakomitee otsuse ja saatis asja uueks otsustamiseks.

Majanduslike teateid kodu- ja välismaalt

Sisseveolubade alla kuuluvate importkaupade nimestikku täiendati

Vabariigi Valitsus andis majandusminister L. Sepa ettepanekul kaupade sisseveo korraldamise seaduse teostamise määruse § 1 muutmise ja täiendamise määruse, millega täiendatakse sisseveolubade alla kuuluvate importkaupade nimestikku.

Sisseveolubadest vabade kaupade import moodustab praegu ligi 50% üldsisseveost nende väärtuse järele. Nende kaupade ostuks vajalike deviiside andmine on korraldatud kaubanduskomitee poolt Eesti Pangale antavate juhenditega. Viimasel on aga tihti esinenud raskusi deviiside ostuks loa andmise alal, kuna tal ei ole igakord käepärast andmeid, kui võrd hädavajalikeks tuleb pidada importöride poolt esitatud nõudmisi deviiside järele. Samuti on Eesti Pangal raske nimetatud küsimuse otsustamisel lahendada ostude suunamise prob-

leemi, mis aga praeguses erakorralises olukorras on väga olulise ning mõõduandva tähendusega.

Neid raskusi aitab kõrvaldada sisseveolubade alla kuuluvate kaupade nimestiku täiendamine enamiku teiste peamiste ja tähtsamate sisseveoartiklitega. Kuna Eesti Pank arvestab diviiside andmisel täiel määral kaubanduskomitee seisukohadega, siis on kaubanduskomiteel, kus on esindatud vastavad ministeeriumid, importöörid ja Eesti Pank, kahtlemata kergem hinnata nende kaupade sisseveo hädatarvilikkust. See kord ei moodustaks endast sugugi uut kitsendust kaupade sisseveol, kuna nimetatud kaupade sissevedu nagunii on juba valuutakitsenduste teel korraldatud.

Peale selle on sisseveolubade alla kuuluvate kaupade nimestikku täiendatud mõnede kaupadega põhjusel, et kodumaa tööstus on suuteline neid kaupu valmistama ja valmistab neid küllaldaselt koguses ning rahuldavas kvaliteedis, nii et nendega võib asendada

vastavaid importkaupu, hoides sellega kokku välisde-
viise ning tõkestades meie tööstustegevuse langust.

Tähtsamatest kaupadest, millede sisseveol on
uue määruse jõustumisel nõutavad sisseveolad, on
märkida alljärgnevaid:

Riis, pähkliid, kohv, toored kohvioad, kakaooad
ja -kestad, oad, tee, tubakas, humalad, piiritus ja
kanged alkoholijoogid, veinid, kalad ja kalamari,
heeringad, nahad, pergament, karusnahad, korgi-
puukoor, mõned liigid puuesemeid, kivid töötlemata
või pooltöödeldud, lihvimis- ja poleerimisained,
nafta destilleerimise vedelad saadused, kosmeetili-
sed preparaadid ja healõhnalised ained, lakid,
värvid, esemed vasest, alumiiniumist ja rauast või
terasest, kaetud tina, emailnõud, mõned liigid ma-
sinaid ja aparaate, kellasepakaup, paberikaup, siid
ja kunstiid, masinarihmad kanepist ja puuvillast,
heegeldatud kaup, silmkootud ja trikooriie ning
teosed nendest, kübarad ja mütsid, pudukaup ja
tualettasjad, kirjutus-, joonistus- ja maalimisvah-
endid j. m.

Ühes sisseveolubade alla kuuluvate kaupade
nimestiku täiendamiseks kustutatakse ka sealt mõ-
ned importkaubad, näiteks transformatorid kaaluga
kuni 10 kg, pudukaup ja tualettasjad ning mängu-
asjad mittekallismetallidest, peale alumiiniumi ja
kullatud või hõbetatud metallide, muude materja-
lidega ühendamata. Määrus jõustub avaldamiseaga.

Informatsiooni kogumine töös- tuslike toor- ja abimaterjalide vajaduse kohta

19. veebruaril s. a. peeti Kaubandus-töös-
tuskojas välismaistel toor- ja abimaterjalidel
põhinevate kõikide tööstusharude koondiste
ja organisatsioonide ja üksikettevõtete, samuti
neid aineid importivate kaubanduslike ettevõtete
koondiste ja ETK esindajate vaheline nõupidami-
mine.

Nõupidamisest võtsid osa veel ka majandus-
ministri abi kol. V. Karing, kaubanduse osa-
konna direktor E. Uuemaa, kaubanduse komi-
tee esimees A. Teose, Konjunktuurinstituudi
esindajad dr. A. Rannes ja E. Krepp
ning K.-t.-koja vastavad ametnikud dir. V.
Simsivartiga eesotsas.

Nõupidamisel tunnistati üksmeelselt tarvi-
liseks kiire ja pideva ning võimalikult täielise
ülevaate vajadus, mis annaks vastavatele ameti-
asutustele (Majandusministeerium oma allorga-
nitega, Välisministeerium, Eesti Pank, Kauban-
dus-tööstuskoda jne.) võimaluse olla õigeaegselt
informeeritud esinevatest raskustest toor- ja abi-
materjalide saamisel, et siis astuda aegsasti
kõiki tarvilisi samme kas koju- või välismaal.

Küsimused, milleks säärane kiire ja ülevaatlik
andmestik on vajaline, on lühidalt järgmised:
töömahu küsimus, finantseerimise küsimus, kau-
banduslike kokkulepete küsimus, ostude suu-
namise küsimus litsentside ja valuuta andmi-
sega jne.

Tehniliselt kavatakse puuduvate and-
mete kogumine ja nende kui ka olemasolevate
andmete süstematiseerimine viia läbi alljärg-
nevalt:

Kaubandus-tööstuskoja juures loodud ja tu-
levikus loodavad ettevõtjate koondused, samuti
ettevõtete eraorganisatsioonid ja üksikettevõtted
(kus koondused puuduvad) annaksid igal näda-
lal kindlaksmääratud päevaks kindlas vormis
(vorm koostatakse K.-t.-koja poolt ja saade-
takse kõigile asjaosalistele) K.-t.-kojale andmeid
nädala kestes sõlmitud lepetest, nende täitmise
aegadest, ilmnenud raskustest, väljavaadetest
jne. On mõeldav, et koonduste (ka ettevõtete)
esindajad kindlaksmääratud päeval K.-t.-kojas
kokku astuvad, et suuliste andmetega kirjalikus
vormis kaasatoodud andmeid täiendada ja infor-
matsiooni vahetada. Kava kohaselt võtaksid
sellastest nõupidamistest osa Konjunktuurinsti-
tuudi kui ka ministeeriumide esindajad.

Sel teel kogutud kogu andmestik süstematiseeritakse ja töötatakse läbi ning koostatakse võimalikult lühikese aja, maksimum ühe nä-
dala, jooksul terviklik ülevaade Konjunktuur-
instituudi poolt. Ülevaade ei kuuluks avalda-
misele avalikult, küll aga antakse ministeeriu-
midle, Eesti Pangale ja Kaubandus-tööstus-
kojale.

Eesti Panga Nõukoogu

liikme kandidaatideks on Kaubandus-tööstuskoja
poolt esitatud:

panganduse esindajaina: Peeter Kurvits, Armin
Matto ja August Pakosta (viimane asemikuna);

tööstuse esindajaina: Aleksander Tõnisson, An-
ton Teetsov ja Oskar Kerson (viimane asemikuna).

Kaubandus-tööstuskoja suur- tööstuse (IV)

sektiooni läiskogu koosolek peeti 26. veeb-
ruaril s. a., kus kanti ette IV sektiooni tegevuse
aruanne 1939. a. kohta ja anti informatsiooni
praeguse seisukorra kohta tööstuses. Viimases
märgiti neid raskusi, mis on seoses tööstuse
toorainetega varustamisel ja mis sõja kestes
võivad omandada veelgi akuutsema ilme. Veel
olid kõne all tööstust puudutavad sotsiaal- ja
teised seadused, kus leiti, et praegune sõjaaeg
ei ole soodus uute koormiste pealepanemiseks
ettevõttele,

Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse^{II}(II)

sektiooni täiskogu koosolek peeti 27. veebr. s. a., millest rohkel arvul osa võeti. Koosolekul arutati konkursi ärahoiu kokkuleppe seaduse kava põhilauseid ja teisi päevakorras olevaid akuutsemaid küsimusi, nagu väliskaubanduse korraldamise ja müügihindade reguleerimisega ja maksuseaduste kodifitseerimisega seoses olevaid küsimusi. Konkursi ärahoiu kokkuleppe seaduse suhtes koosolek põhimõtteliselt pidas seda seadust vajaliseks ja tervitatawaks, kuigi käesolevas kavas tuleks teha mõningaid muudatusi. Päevaküsimuste suhtes sektiooni büroo poolt võetud seisukohad tunnistati õigeaks. Sektsiooni büroo liikme asemikuks ümberasustunud H. F. Schmidti asemele valiti Leopold Einborn.

Kaubandus-tööstuskoja II sektiooni

liige Hans Schmidt on Eesti kodakondsusest lahkunud ja tema asemele on koja liimeks kutsutud kandidaat Jaan Kurg.

Puutumata tagavarade laoshoiu kulused on lubatud arvestada hindade kalkuleerimisel

Meie ajakirja eelmises numbris märkisime, et Kaubandus-tööstuskoda on Majandusministeeriumi palunud puutumata tagavarade laoshoiuga seotud kulused lubada kaubahindade kalkuleerimisel arvesse võtta.

Nüüd on Majandusministeeriumi kaubandusosakond kojale teatanud, et ettevõtjaskonnal on lubatud kohustuslikult puutumata tagavaradena hoitavate kaupade hindade kalkuleerimisel arvesse võtta tagavaradega seoses olevaid faktilisi kulused.

Äriettevõtete raamatupidamise keele seaduse elluviimiseks antud määrus muudeti

(R. T. 15 — 1940.)

Majandusministri määruse äriettevõtete raamatupidamise keele seaduse elluviimiseks § 2 (RT 1935, 17, 164) muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 2. Dokumendid, mille kaudu korraldatakse äritehingud välismaal asuvate ettevõtetega või Eestis rahvusvaheliste kokkulepete alusel viibivate välisriigi sõjaväeosadega ja -asutustega, võivad olla võõrkeeles.

Elatusmaksumusindeks jaanuaris 1940. a.

Sõja puhkemisest saadik on hindade tase kõikjal tõusnud. Hindade tõusu mõjutavad ühelt poolt nõudmise suurenemine, teiselt poolt transport- ja kindlustuskulude tõus. Need asjaolud mõjutavad peamiselt importkaupade hindu, kuid osalt on hinnatõusust haaratud ka paljud eksportkaubad. Esimestel sõjakuudel oli hinnatõus võrdlemisi tagasihoidlik, kuid ulatuslikumalt ilmneb see käesoleval aastal.

Nii tõusis elatusmaksumus tänavu jaanuaris võrreldes möödunud aasta detsembriga 7,3%, kusjuures tõusid toitluskulu 7,1%, kütte- ja valgustuskulu 6,4% ja riietuskulu 10,1%. Võrreldes möödunud aasta augustiga, s. o. seisundiga enne Euroopa sõja puhkemist, on elatusmaksumus tänavu jaanuaris tõusnud 13,4%, kusjuures tähtsamatest kulurühmadest toitluskulud on tõusnud 13,2%, kütte- ja valgustuskulu 18,1% ja riietuskulu 20,2%. Võrreldes möödunud aasta sama ajaga, s. o. jaanuariga, on elatusmaksumus tänavu jaanuaris tõusnud 12,8% (toitluskulu 11,9%, kütte- ning valgustuskulu 12,8% ja riietuskulu 20,2%).

Elatusmaksumusindeksid.

(1927—31 = 100)

	1939					1940	
	Jaan.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.		Dets.
Üldindeks	103,1	102,5	104,2	105,5	105,9	108,3	116,3
Toitlus	93,9	92,8	93,9	94,9	95,9	98,1	105,1
Korter	249,2	253,6	253,6	253,6	253,6	253,6	253,6
Küte ja valgust.	98,5	94,0	97,1	100,8	98,2	104,4	111,1
Riietus	94,4	94,4	98,7	99,7	99,7	103,0	113,5

(„Majandusteated“.)

Eesti Keemiatöösturite Ühingu

Eesti Keemiatöösturite Ühingu korraline aasta-peakoosolek peeti 23. veebr. s. a. Päevakorras oli põhikirja muutmine, ühingu 1939. aasta tegevuse aruanne, valimised ja 1940. a. eelarve. Ühingu juhatusse valiti härrad J. Lorens, Luik, W. Mehks Pill ja Feischner; juhatus liikme kandidaatideks härrad J. Lill ja Eglon. Koosoleku lõpul esines J. Lorens aruandega Kaubandus-tööstuskoja juures tegutseva keemiasaaduste büroo tegevuse kohta, selgitades toorainete muretsemise võimalusi.

Läti

Tooraineühingu asutamine

Lätis asutati osühing „Izejviela“ (Tooraine), mille ülesandeks on tuha ja kontide kasutamine. Arvatakse, et oleks võimalik kor-

jata Lätis aastas 100.000 kotti puusütt ja 15.000 tn konte. Edaspidi peab uHING, millest on huvitatud Põllumajanduskoda, keskkühisus „Turiba“, Peekoni-eksport A/S. ja teised, korraldama ka vana paberi ja igasuguste metallijäätmete kasutamist.

Rootsi

Uus jaekaubanduse hindade tõus

Keskmine hindade seis Rootsis näitab riigipanga tarbimishindade indeksi järgi kuni 1940. a. jaanuarikuuni (1931. a. sept. = 100) järgnevat arengut:

	august 1939	dets. 1939	jaan. 1940
Toidu- ja maitseained	118,1	125,1	127,3
Elamu	96,5	96,5	96,5
Kütteained ja valgustus	101,2	117,1	122,3
Riietus	103,8	113,2	117,1
Koguindeks	107,3	113,4	115,4

1939. a. detsembri keskp. kuni 1940. a. jaanuari keskp. on jaekaubanduse hindade seis tõusnud veel 1,7% võrra. Kallinemine on eeskätt tingitud kütteainete ja teatavate tekstiil-saaduste hindade tõusust.

Raudteede kasv ülekoormatus

Raudteevagunite nõudmise statistika näitab, et kaupade transiitvedu läänerannalt ja Norra sadamaist ida- ja põhjasadamaisse, samuti ka ümberpöörduvalt, võib vaevalt tõusta novembri tasemega võrreldes, olgugi et teisi transpordite oluliselt piiratakse või vagunite parki kasutatakse veel intensiivsemalt kui nimetatud kuu jooksul. Vagunite parki võib suurendada vaid aeglaselt, nii et see abinõu ei aita praegusi veoraskusi oluliselt kergendada. Samast statistikast nähtub, et vagunite puudus osutub võib-olla üheks suuremaks takistuseks Rootsi rahvamajanduse varustamisel vajaliste kaupadega. Vagunite puudumise tõttu piiratakse kõigepealt väljavedu lääneranna ja Norra kaudu, samal ajal ka lääne- ja põhjapoolsete maa-alade varustamist tähtsamate toorainetega, eriti söega.

Uued suurtööstuse organisatsioonid

Seoses arvurikaste uute ülesannetega, mis tekkisid sõja puhkemisest saadik, on oodata Rootsi suurtööstuses rida organisatoorseid muudatusi. Nii juba 1939. a. septembrikuus asutati Rootsi söeimportijate ühing söe sisseveo korraldamiseks. Säärane liitumine on praegu teoksil raua alal „Svenska Importföreningen

för Järnprodukter“ nime all. Need organisatoorsed muudatused teostatakse tööstuskomisjoni juhtimisel.

Daani

Majandus ebatavaliselt tõsise arengu ees

Daani tööstusnõukogu häälekandja toonitab kurbi väljavaateid Daani majandusele väga ebasoodsa suhte tõttu toorainete vahel, mida Daani tööstus tarvitab ja mille hind on tõusnud esimese 5,5 sõjakuu vältel 81% võrra, ning saaduste vahel, millede eest maksetakse ainult 24% võrra rohkem. Oma erilise majandusstruktuuri tõttu osutub Daani ilmseks viimistlusmaaks, mis on kaasa toonud nähtuse, et Daani peab kallilt ostma ja odavalt müüma. Seda kasusaamise võimaluste kitsenemist ei saa pikapeale ühendada püüetega säilitada Daani tööstuse toodangut ning väljavedu.

N. S. V. L.

Soodustust üksikelamute ehitamiseks

„Pravda's“ 17. veebruarist s. a. on avaldatud kirjutis, milles märgitakse, et kommunistlik erakond ja Nõukogude valitsus on juba ammu mõistnud hukka vaate, mille järgi töölisel ja ametnikul ei tohi olla liikumata varandust. N. Liidus ehitatakse suuri maju tööliste, ametnikele ja intelligentidele. Kuid samal ajal kõigiti soodustatakse isiklikkude väiksemate ühe- ja kahekordsete elamute ehitamist, mida koguni peetakse riiklikust seisukohast kasulikuks ja tarviliseks, ja iga Nõukogude Liidu kodanik võib ehitada endale ja oma perekonnale elumaja. Kuna selleks antav riiklik laen ei kata kõiki ehituskulusid, siis peavad ehitajal endal olema ka vastavad hoiused.

Töönormide muudatus

Nõukogude tööstuses kõrgendatakse jälle päevanorme ning alandatakse tükitööpalku. Puutööstuses näiteks kavatakse kõrgendada jõudlust 10,5% võrra ning ühtlasi tõsta palka ainult keskmiselt 6,2% võrra. Üldiselt suurendatakse päevast töönormi üksikute tööstusharude järgi 4—30%, keskmiselt 8% võrra.

Holland

Uusi väljaveokeelde

Alates 7. II on keeldud Hollandist välja vedada järgmisi kaupu: „cellotex“ ja teised plaadid, valmistatud puust, paberist, paberi-

tooraineist ja sääraseist kiududest, mida kasutatakse katmiseks ja isoleerimiseks, välja arvatud toorpapp ja plaadid, valmistatud jahvalatud või muul viisil purustatud korgist või korgipuukoorest, puugraniidist, torfiit-, kokoliit-plaadid, kipstahvlid ja plaadid, mis on valmistatud tselluloosvillast.

Edasi keeldi järgmiste vürtside väljavedu: nelk, muskaatpähklid, vanill, safran, kõik piprasordid jne.

Belgia

Suurenevaid raskusi majanduses

Valitsuse ja mäetöölise kutseühingu vahel algatatud ning seni ikka veel tulemusteta jäänud läbirääkimised riivavad praegusel ajal Belgia kogu majanduslikku arengut. Kuigi rasketööstuses võib märkida elavat tegevust ja toodangu tõusu, siis on rida tööstusharusid, mis ei kannata tellimiste tagasimineku all mitte ainult hooajaliste põhjuste tõttu. Naha-, tekstiil-, ehitus-, mööbli-, klaasi-, kristalli- ja emailitööstuses on müügid kõvasti langenud ning on märkida kasvavat töötaolekut. Ühtlasi on tellimiste hulk märksa vähem kui mõeldud aastal. Riigikaitseministeeriumi tellimised ei ole kaugeltki küllaldased nende suurte lünkade täitmiseks. Eriti tugevalt kannatavad turupuuduse all luksustööstused. Ühelt poolt loetakse peapõhjuseks kaheldavust poliitilise arengu suhtes, teiselt poolt aga toorainetega varustamise raskust (näiteks villatööstuses soetud lõnga ja toorvillaga). Sageli töötatakse juba lühendatud vahetustega, mida veelgi suurendab paljudes kohtades valitsev pakane ning söepuudus. Nii on juba teada, et kõik kivimurrud pidid lõpetama töö pakase tõttu, ning sellega tugevnes veel tööpuudus.

Suurbritannia

Jaekaupmeeste raske seisukord suurlinnade tühjendatud kvartaalides

Suurlinnade tühjendamise tõttu on paljud jaekauplused sattunud raskustesse. Jaekaubanduse organisatsioonid püüavad nüüd korraldada korjandusi jaekaupluste juures, mis asuvad rajoonides, kuhu on kolinud elanikud suurlinnadest, ning naudivad teatavaid soodustusi ostjaskonna suurenemise tagajärjel. Korjandusest kogunevate summadega moodustatakse fond puudustkannatavate äride toetamiseks.

Itaalia

Konjunktuurikasude ilmnemine

Ajaleht „Messagcro“ märgib oma juhtkirjas, et mõned tööstused saavutavad praegustel aegadel erakordselt kõrgeid ja kergeid kasusid, mis osutuvad vähem nende oma tubliduse kui, vastu-pidi, sõjakonjunktuuri tagajärjeks. Lehe arva-tes tuleks kaalumisele võtta säärase ettevõtete tugevamalt maksustamine.

Hispaania

Aktiaseltside nõukoogu liikmete, direktorite ja asjaajajate nime-tamise kohta käiva seaduse ellu-viimise määrused

Siseministri poolt antud aktiaseltside nõukoogu liikmete, direktorite ja asjaajajate nimeta-mise kohta käiva seaduse elluviimise määruste põhjal peavad aktiaseltsid, kelle kapital on vähemalt 5 milj. peseetat suur, kes teevad avalikke töid või täidavad avalikke teenistusi ning kes valmistavad riigikaitse jaoks määratud esemeid, ja krediitasutused — kõik, rahakapitali suurusest olenemata — esitama enne 15. veebruari s. a. nimetatud nõukogu liikmete, direktorite ja asjaajajate nimekirja, tähendades nimekirjas nende nimed ja elukoha, siseministeeriumile Madridis või pädevatele tsiviilkuberneri-dele provintsis kinnitamiseks. Pärast 15. veebruari s. a. toimetatud nimetamised tulevad 15 päeva jooksul esitada kinnitamiseks. Selle mitte-täitmise eest on ette nähtud karmid karistused.

Kõigi töölisühingute ja kutse-organisatsioonide ülevõtmine falanga poolt

Uus töölisühingute seadus 31. jaanuarist s. a. kirjutab ette, et edaspidi kõik sotsiaalse või kutselise iseloomuga organisatsioonid tulevad inkorporeerida falanga kutseühingute osakonda ning alistada parteidistsipliinile. Sellega falanga osutub ainsaks organisatsiooniks, kes esindab Hispaania rahvastiku majanduslikke ja sotsiaalseid huve valitsuse juures.

Ameerika Ühendriigid

Toiduainete jagamine toetuste saajaile

Kongress andis hiljuti oma nõusoleku n.-n. Food Stamp Plan läbiviimisele. See süsteem on esialgu kehtima pandud katseliselt Roches-teris ning siis järk-järgult 16 teises linnas. See plaan seisneb selles, et toetuste saajaile antakse osalt kaardid säärasele toiduainetele, mida maal on külluses. Sellega tahetakse saavutada esiteks

põllumajanduslike ülejääkide vähenemist ning teiseks töötuile lisatoetuse võimaldamist.

Sellega seoses on märkimisväärne senaator Mead'i (New York) ettepanek üles võtta väljajagatavate ainete hulka puuvillakaupu, et sel kombel astuda puuvillatagavarade kogunemise surve vastu. Seni puudub veel ametlik seisukoht selle ettepaneku kohta.

Argentiina

Varustus-, tööstus- ja kaubandusameti asutamine

Valitsus otsustas ümber moodustada endise kaubandus-tööstusameti põllutööstusministeeriumi

juures iseseisvaks varustus-, tööstus- ja kaubandusametiks. Sellega on laiendatud selle ametkonna pädevuspiirkond; temale tehti ülesandeks ka toiduainete ja teiste tarbeainete kontroll, niisama läksid temale üle sõja puhkemisel hinna ülemmäärade kindlaksmääramiseks loodud riigi kontrollkomisjoni ülesanded. Sel ametkonnal on ülesandeks kogu toiduainete ja teiste tähtsamate tarbeainetega kauplemise järelevalve, valitsuse poolt antavate dekreetide eelnõude koostamine, vajalisemate tarbeainetega maa varustamise kohta käivate ettepanekute uurimine ja esitamine, samuti ka nõuandmine äritegelastele kogu kaubanduse korraldamise kohta.

Äride register

Jaauarikuu esimesel poolel.

Registreeritud muudatused:

(Järg.)

56. Jaan Schmidt jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Pronksi 4, toiduainetekaupluse firma all „Jaan Schmidt“.
57. Fernando Sild'i eesnimel on „Ants“ ning tema Narvas, Peetriplats 9 (enne 8) asetsuva pruugitud asjade kaupluse firmaks „Ants Sild“.
58. Tubakatööstuse aktsiaselts „Sirena“, Tallinn, Põhja pst. 19; likvideerimisele asunud, likvideerimise komisjoni liikmeteks on valitud Joosep Katlama, Joosep Babadžan, Anna Babadžan ja Sofie Katlama; likv.-kom. asukohaks on Tallinn, Narva mnt. 13/15.
59. Osühisus E. Sporleder likvideerimisele asunud. Likvideerimise komisjoni liikmeteks valitud Evald Skley, Ludvig Bruhns ja Edgar Scheme; lik. kom. asukohaks on Tallinn, Kalda 24.
60. „Wilhelm Steinberg“, Tallinn, Lai 36. Täisühing jätkab seni Asta Steinbergil rendil olnud pagari- ja kondiitriäri tegevust Tallinnas, Kreutzvaldi 2.
61. Feige-Basche (Basse) Strasch'i, kes kauples Tallinnas, Maakri 2, firma all „Tallinna Mütsitööstus ja Kaubandus F. B. Strasch“ ja Tallinnas, Tartu mnt. 45 firma all „Bareti- ja kudumisetööstus Feige-Basche Strasch“, konkursivalitsuse koosseisu kinnitatud vandeadvokaadid Jakob Lurje ja Mihail Perion ja Aleksander Reiman, konkursival. asukohaks on Tallinn, Pärnu mnt. 16—3.
62. Eduard Sulg jätkab äritegevust, avades Võrus, Vabaduse 11, tee- ja söögimaja firma all „Eduard Sulg“.
63. Leiba Sverdlov'ile Tallinnas, Maakri 2, kuulunud valmisriieteäri tegevust jätkab usaldusühing, kus täisosanikuks Leiba Sverdlov, firma all „Valmisriieteäri Englise Magasin L. Sverdlov & Pojad“, ühingu osakapital Kr. 4.000.—.
64. Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus, Tallinn, Pikk 2, Felix Greenberg'i prokuura kustunud.
65. Tallinna Ühine Ekspresside Selts, Tallinn, Raekoja pl. 18—6, lahkunud juhatuse liige Jüri Prems, juhatuse liikmeks valitud Rudolf Reintam.
66. Endel ja Eino-Johannes Thomson'i perekonnanimeks on „Toomsoo“ ning nende Tar-

MOODSE MÖÖBLI TÖÖSTUS

U-Ü. VIKERI TEHASED

Narva mnt. 15 (õuemajas II korral) Jaama f. 8-a

Telefonid: 320-01
318-21

Töö tugev, vastupidav ja hinnalt vastuvõetav

- tus, Meltsiveski 82 asetseva toiduainetekaupluse firmaks „Endel ja Heino-Johannes Toomsoo“. Äripidajate eestkostjaks on endisel Johan Tatrik.
67. Kelladeladu G. Thormar asukohaks on Tallinn, Pärnu mnt. 20—8 (enne Pärnu mnt. 28—6).
68. Hermann Tiitsi pesuõblemistööstuse asukohaks on Tartu, Ülikooli 30; samas avatud veel pesu- ja pudukaupluse firma all „H. Tiits“.
69. Ida Tiivas'e toiduainetekaupluse asukohaks on Rakvere, Lai 9 (enne Lai 5).
70. Feodor Tomson'i perekonnanimeks „Toompuu“ ning tema Pärnus, Riia mnt. 42 asetseva kirjutusmaterjali-, tapeti- ja pudukaupluse firmaks „Feodor Toompuu“.
71. Jaan Tonna toiduainetekaupluse asukohaks on Pärnu, Tallinna mnt. 31 (enne Suur-Jõe 23).
72. A.-S. Tormolen ja Ko, Tallinn, Raekoja plats 17; lahkunud juhatuse liikmed Wilhelm Wrangell ja Nikolai Stackelberg, juhatuse liikmeteks valitud Mihkel Juhkam ja Aarne Raidna.
73. Amalie Tõnnus jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Raudtee 13, majapidamistarvete-kaupluse firma all „Amalie Tõnnus“.
74. Jaan Vilo lõpetanud toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Pärnu mnt. 106 ja avanud Nõmmel, Pärnu mnt. 1, toiduainete- ja piimakaupluse firma all „Jaan Vilo“.
75. Kirjastus-osaühing „Uus Eesti“, Tallinn, Pikk 40; lahkunud juhatuse liikmed August Jürima, Ants Oidermaa, Artur Tupits ja Ernst Saar. Juhatuse liikmeteks valitud Abel Käbin, Hugo Kukke ja Peeter Saks.
76. August Vaino jätkab äritegevust, avades Tartus, Narva 112, vilja- ja linaäri firma all „August Vaino“.
77. Oskar Varev avanud betoonitööstuse Tallinnas, Veerenni 49 ja Veerenni 51, ning peab edasi Tallinnas, Paldiski mnt. 42-a, betoonitööstust firma all „Betoonitööstus O. Varev“.
78. Stevidoorikontor Karl Wilck, Tallinn, Pikk 62—2, Voldemar Maydell'i prokuura kustunud; piiratud prokuura antud Friedrich Paalbergile.
79. Ida Villandbergi toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Viedemanni 3 (enne Pronksi 4).
80. Oskar Vissas'i segakaupluse asukohaks on Pärnu S.-Kuke 36 (enne Suigu v.).
81. August Võigas'e perekonnanimeks on „Võsa“ ning tema Abja v., Paluoja al., Pärnu 20 asetseva rätsepatööstuse firmaks „A. Võsa“.
82. Johan Värva lina- ja viljakauplus asub Tähtvere (s. o. end. Ropka) vallas, Haage k.
83. Johannes Vöörtman avanud Tallinnas Narva mnt. 43, mööblitööstuse ja peab edasi samas asetsevat mööbliäri firma all „Joh. Vöörtman“.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Gustav Aal, Küti v., Viru-Jaagupi, segakauplus.
- S. Aarsalu, Tartu, Fortuna 17, toiduainetekauplus.
- Mehaaniline puutööstus „Kasulik“ A. Abel ja J. Kingo, Kiviõli, Pikk 18.
- V. Adamson, Juuru v., Juuru al., jahu-, sae- ja villatööstus.
- A. Aedsalu & Ko, Tallinn, Videviku 28, esindused ja suurmüük (koloniaalkaubad).
- Pauline Aloe, Rae v., toiduainetekauplus.
- Edvin Andreson, Võru, Uus linnaosa, Vaksali tee, toiduainetekauplus.
- Rudolf Arengu, Põltsamaa (s. o. end. Adavere) v., Puiatu k., sega- ja riigiviimakauplus.
- Arnold Art, Pühajärve v., Vidriku k., agent.
- Mehaaniline saapatööstus „Fagus“ A. Aug, Tallinn, Vene 16.
- Julius Bakhof, Tõstamaa v., jahuveski ja villakraasimine.
- Herta Balk, Paide, Turg 19, pudukauplus.
- Riide- ja pudukauplus „Ideal“ S. Beilinson, Tallinn, S.-Pääsukese 4—8.
- Rafael Šmuel Beltschikov, Tartu, Eha 27, segakaupade ja kanepi suurmüük.
- „G. Berger“, Tallinn, Nunne 1, optikaäri.

EESTI PUNANE RIST

Niguliste 12,
Tallinn.

Ambulatoorium. Telefon 431-60.
Vastuvõtt kella 10—14 ja
17—19.30-ni kõigil erialadel.

Masseerimise ja elektriraviasutus.
Telef. 42 3-67. Vastuvõtt
kella 8—20-ni.

Käsi- ja elektrimassaaž, diatermia,
neljarakuvann. Haapsalu tervismuda,
ühendatud elektriraviga, lühilaineravi,
Kuuma õhu vannid.

KORGUSPÄIKE

16. Kaubanduskontor „Virula“ Bockfeldt & Ko, Tallinn, Viru 17—2.
17. Hans Brafmann, Nõmme, Õne 4—1, maalritööde ettevõte.
18. Ehitustööstus G. Darmer, Tartu, Kuperjanovi 29.
19. E. Delsky, Tallinn, Maakri 4, pudu- ja manufaktuurkauplus.
20. H. Dieckhoff, Tallinn, Kadaka tee 6, keraamikatööstus.
21. Jegor Domaschkin, Mustvee, Petrogradi 74, segakauplus.
22. R. Eedla (end. nimi Holts), Tartu, Koidu 18 (enne Tähe 62), toiduainetekauplus.
23. Anna Egorov, Tallinn, Narva mnt. 26, kübaraäri.
24. Martin Ehvert, Tapa, Apteegi 2—1 (enne Ambla mnt. 3), raadio- ja jalgrataste esindus.
25. Voldemar Elken, Roela v., Veia k., jahuveski.
26. Johann Erkmann, Pärnu, Pärna 8, toiduainetekauplus.
27. M. Furmanský & Pojad laua- ja kastitööstus „Eksportkast“, Tartu, Kroonuaia 76.
28. Artur & Elsa Haabu, Tallinn, Pärnu mnt. 40, raadio- ja tehniliste kaupade müük.
29. Ed. Hansen, Tallinn, Harju 25, koloniaal- ja veinikauplus.
30. „F. Hansen & Ko“, Tallinn, Pikk 36, laevade tühendamise ja täitmise ettevõte.
31. Selma Hansum, Tallinn, Narva mnt. 22, mehaanikatööstus.
32. Valter Hasselblatt, Tallinn, Söörensi 2, isiklik agent.
33. G. Hein, Krabi v., segakauplus.
34. H. Heinsoo, Tallinn, Erne 18, pudukauplus.
35. Naha- ja karusnahatööstus A. ja R. Hoff, tööstus Viljandis, Jaama 8; müügikoht Tallinnas, Vene 13.
36. H. Horn, Tallinn, Tartu mnt. 15, juukse- tööstus.
37. E. Iise, Võru, Jüri 11-a, segakauplus.
38. Marie Ink, Tartu, Jaama 56-c (enne Pikk 33), kaljatööstus.
39. Arnold Jaanson, Pärnu, Aleksandri 1, teravilja ost-müük.
40. Helene Jaanson, Pärnu, Riia mnt. 41, toiduainetekauplus.
41. Vilhelmine Jaanson, Pärnu, Tallinna mnt. 20, segakauplus.
42. A. Jakobson, Haapsalu, Metsa 4. toiduainetekauplus.
43. Chr. Jensen, Tallinn, Pikk 36, laeva- sõidu- ja kaubanduskontor.
44. M. Johannsoni kübaraäri, Tallinn, Harju 44.
45. Andrei Juurikas, Tori v., Tohera k., segakauplus.
46. Robert Jänes, Tallinn, Laadaplats 70, kodukootud riide kauplus.
47. Johannes Jürgens, Narva, Peetriturg, toiduainetemüük.
48. Väarvi- ja kosmeetikakauplus „Koskem“ H. Jürgenson, Tallinn, Koidu 56-a.
49. Nikolai Jürgenson, Tallinn, Tui 16—3, ehitustööde ettevõte.
50. Johannes Jürjev, Raudna v. (enne Vahastu v.), loomade ja liha ost-müük.
51. Anna Kais, Abja (s. o. end. Penuja) v., segakauplus.
52. Osvald Kallasto, Pühalepa v., rändsaeveski.
53. Ernst Kangro, Mooste (s. o. end. Moisekatsi) v., Suuremetsa k., talurahvatarvete- kauplus.
54. Mehaaniline puutööstus A. Kangur, Märjamaa v.
55. August Kapsi & Ko, Tallinn, Harju 37, raadio- ja elektrotehnikaäri.
56. Villem Kariis, Haapsalu, Karja 25, õlle- ladu.
57. K. Kattel, Tartu, Soola 4, maalritööstus.
58. Marta Kelder, Rakvere, Tallinna 39, pudukauplus.
59. Pansion „Turist“ I. Kellmann, Haapsalu, Sadama 17.
60. A. Keru, Riisipere v., koloniaalkauplus.
61. V. Kihu, Tallinn, Vabriku 6, puuhoov.
62. Elmar Kink, Tartu, Kaubahoov 22-a, jahu- ja koloniaalkauplus.
63. Helene Kivilohk, Tallinn, Pärnu mnt. 88, toiduainetekauplus.
64. Leena Kiviriik, Pärnu, Rääma 28, toidu- ainetekauplus.
65. H. Kivisalu, Narva, Vestervalli 13/15, pesumaja.
66. M. Kivisepp, Lehtse v., Lehtse al., sega- kauplus.

T. K. V.

kookos-
ja
sisalmatte,
linikuid
ja
vaipu

valmistab

A.-S.

TALLINNA KÖIEVABRIK

John Carri pärijad

Kopli 33, tel. 439-79

67. Leivatööstus H. Kleinberg, Nõmme, Pärnu mnt. 261.
68. A. Klementsov, Lihula, riiderestide müük E. V. piires.
69. „Kluge & Ströhm“, Tallinn, Pikk 9, kirjastus, raamatu-, kunsti- ja kirjutusmaterjalikauplus ja laenuraamatukogu.
70. H. Knude, Viljandi, Väiketuru 8, rätsepatöökoda.
71. Ins. Erik Koch elektrotehnika büroo, Tallinn, Vene 6.
72. Eduard Koppel, Rakvere, Tööstuse 1, juhuslikkude asjade kauplus.
73. Hans Korbmann, Peningi v., toiduainetekauplus.
74. Ins. Erich Kriisa, Tallinn, Pärnu mnt. 40—4, välisfirmade esindused.
75. Johannes Kritt, Paide, Pärnu 3, plekisepatööstus.
76. Karl Kubbel, Tallinn, Rataskaevu 24—2, import ja agentuur.
77. K. Kudi, Tartu, Kalevi 3—2, naisteüle-riietetööstus.
78. Hans Kull, Holstre v., Raasilla, segakauplus.
79. Saapavabrik „Standard-Nool“ A. Kuningas, Tallinn, Vabriku 59.
80. K. Käba, Narva, Must 1, silmkudumistööstus.
81. Toor- ja valmisnahkadekauplus V. Käost ja V. Nesterov, Rakvere, Laada 21.
82. Hermine Kärdi, Rakvere, Küti 23, toiduainetekauplus.
83. P. Käär, Tallinn, Trepil 1, lillekauplus.
84. Hotell-restaurant „Tsentraal“ J. Küttis, Narva, Suur 30.
85. A. Küttmann, Tallinn, S.-Ameerika 35, toiduainete- ja piimakauplus.
86. Ekaterina Laamend, Pärnu, Aisa 29, toiduainetekauplus.
87. Natalie Lagus, Pärnu, Tallinna mnt. (s. o. end. Jänesselja) 13, pudu- ja segakauplus.
88. Klaudia Leeverdandt, Valga, Pikk 38, toiduainetekauplus.
89. „S. Lepasson“, Tartu, Söögiturg 5, koloniaalkauplus ja Tartus, Emajõe 4, šokolaadi- ja kompekkitööstus.
90. Aleksander Liivert, Tallinn, Kreutzvaldi 7, õunakelder.
91. August Lille metsa sindlilõikus, Nõva v., Nõmmemaa k.
92. Salme Linde, Tallinn, Paldiski mnt. 15, pudukauplus.
93. Kosmeetika- ja värvikauplus „Hermes“ Ernst Lindemann, Tallinn, Raekoja pl. 18.
94. K. Loik, Tallinn, Vene 1—15-a, väliskaubanduskontor.
95. E. Loring, Nõmme, Pärnu mnt. 94, kirjutustarvete- ja mänguasjadekauplus.
96. Ain Luide, Vaivara v., jalgrataste-, raadio- ja nende osade ja nende paranduse äri.
97. Oskar Manni, Haapsalu, Mihkli 6, plekisepatöökoda.
98. Rahuleid Meimre, Türi, S.-Pärnu 34, segakauplus.
99. A. Memme, Viljandi, Pärnu mnt. 17, ehitustöö.
100. A. Meos, Viljandi, Endla 24, toiduainete-kauplus.
101. U. ü. Chr. Meybaum & Ko, Tallinn, Tartu mnt. 4, välisfirmade esindused.
102. M. Meybaum, Pärnu, Tallinna mnt. 33, toiduainetekauplus.
103. J. Milleri leivatööstus, Tallinn, Kalevi 17 (vt. registr. uued firmad nr. 79).
104. „O. Moller“, Tallinn, V.-Sadama 5, speditsooniaäri.
105. Jaan Mägi, Rakvere, Võidu 16, köietööstus.
106. Karl Mättik, Harku (s. o. end. Väana) v., Liikva k., toiduainetekauplus.
107. V. Nevljaninov, Tartu, Lao 43, metsatööstus Pühajärve vallas.
108. Põlva apteek A. Nielsen-Stokeby, Peri v., Põlva.
109. A. Niländer, Tartu, Vene 12, kangasugade- ja tekstiiltarvetetööstus.
110. M. Noot, Muhu (s. o. end. Muhu-Suur) v., segakauplus.
111. Tarmo Normet, Pärnu, Pilli 6, toiduainetekauplus.
112. Gustav Nõmtak, Kunda (end. Varangu) v., Selja as., segakauplus.
113. M. Obolsen, Tallinn, Kopli 57, toiduainetekauplus.
114. L. Oolo, Tartu, Raekoja 22, toiduainete-kauplus.
115. E. Ott, Tallinn, Paldiski mnt. 29-a, juuksetööstus.
116. „Felix Pahl & Ko“, Tallinn, Dunkri 4, agentuuräri.
117. Gustav Palm, Võisiku (s. o. end. Soosaare) v., Soosaare, toiduainetekauplus.
118. Elisaveta Palts, Kuressaare, Pikk 23, toiduainetekauplus.
119. Mehaaniline krohvmati- ja puutööstus „Erko“, om. Gustav Peetjärv, Tallinn, Kolde 1.
120. Johannes Pihlakas, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainetekauplus.
121. Pilve ja Uuemõis, Tallinn, Malmi 2, toiduainetekauplus.
122. Feodot Pisarev, Juuru v., Juuru al., talurahvatarvetekauplus.
123. A. Plaamus, Tallinn, Vilmsi 45—12, maalritööde ettevõtte.
124. L. Ploškin, Voka v., Toila, pagariäri.
125. Vilhelmine Pragi, Valga, Lai 49, toiduainetekauplus.
126. K. Prii, Tallinn, Estonia t.-m. 1, pudu- ja pesukauplus (ärip. Karin Raudsepp, end. nimi Prii).
127. K. Prii, Tallinn, Estonia t.-m. 1, pesu- ja pudukauplus, ärip. Karmen Prii.
128. Alinda Puskar, Tallinn, Pärnu mnt. 32, pudukauplus.
129. Arnold Rabb, Tallinn, Laulupeo 14—1, pesuõmblemistööstus.
130. Valter Raha, Võru, Uus linnaosa, kella-sepaäri.
131. Johanna Raid, Salla v., Tammiku as., segakauplus.
132. O. Rein, Tartu, Kivi 2, toiduainete-kauplus.
133. E. Reinkubjas, Tartu, Tähtvere 17, mehaanikatöötuba.
134. A. Reinsoo, Vaivara v., Sillamäe, saapa-kauplus.

Välisbörsid

	L O N D O N									
	16. II	17. II	19. II	20. II	21. II	22. II	23. II	24. II	26. II	
New York	—	—	4.02 ^{1/2} —4.03 ^{1/2}	—	—	—	—	—	4.02 ^{1/2} —4.03 ^{1/2}	
Berliin.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Helsingi	255.—	250.—	250.—	250.—	247.—	250.—	—	—	252.50	
Stokholm.	—	—	16.85—16.95	—	—	—	—	—	16.85—16.95	
Kopenhaagen	—	20.50	20.50	20.37	—	20.50	—	—	20.50	
Oslo	—	—	17.65—17.75	—	—	—	—	—	17.65—17.75	
Riia	—	20.75	20.75	20.68	—	—	—	—	20.68	
Kaunas	—	23.25	23.25	23.18	—	—	—	—	23.18	
Amsterdam	—	—	7.53—7.58	—	—	7.52—7.57	—	—	7.52—7.57	
Pariis	—	—	176 ^{1/2} —176 ^{3/4}	—	—	—	—	—	176 ^{1/2} —176 ^{3/4}	
Zürich	—	—	17.85—17.95	—	—	—	—	—	17.85—17.95	
Brüssel	—	—	23.80—23.95	—	—	—	—	23.75—23.90	23.70—23.85	
Milano	78.—	—	78.—	77.75	—	78.—	—	—	77.75	
Varssav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Praha	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budapest	—	22.31	22.31	22.25	—	—	—	—	22.25	
Tallinn	—	16.37	16.37	16.31	—	—	—	—	16.31	
Moskva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Madrid	39.00	—	39.00	—	—	—	—	—	—	
Kuld p. u.	168 sh.	—	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	
Hõbe " "	20 ^{3/4}	—	20 ^{3/4}	20 ^{3/8}	20 ^{3/8}	20 ^{1/2}	20 ^{3/16}	—	20 ^{3/16}	
Plaat. " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

	B E R L I I N										
	14. II	15. II	16. II	17. II	19. II	20. II	21. II	22. II	23. II	24. II	26. II
London	9.90	9.90	9.90	9.90	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75
New York	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Helsingi	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05
Stokholm	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35
Kopenhaagen	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10
Oslo	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65
Riia	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Kaunas	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Amsterdam	132.50	132.40	132.35	132.35	132.35	132.35	132.45	132.55	132.60	132.60	132.60
Pariis	56.05	56.05	56.05	56.05	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20
Zürich	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92
Brüssel	42.08	42.16	42.06	41.96	41.96	41.96	41.96	42.04	42.04	42.12	42.12
Milano	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Praha	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Tallinn	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

27. II 1940. a.

	Kroonid.		Kroonid.
Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsõre	100 kg 42.—
„Sampo“	100 kg	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	„	Manna	„ 43.—
„Kalev“	„	Rukkijahu	„ 18.00—19.50
„Eesti parem“	„	Rukkipüül	„ 26.00—27.00
„Granular“	„	Nisu pehme — sõre	„ 26.00—43.00
		Kaerahelbed	„ 32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 21. II 1940. a.

		Kroonid.			Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:					
Jahud: rukki	100 kg	18.00—19.50	Raud, sordi	100 kg	36.00—38.00
„ püül	„	26.00—27.00	„ latt	„	36.00—38.00
„ nisu, pehme—sõre	„	26.00—43.00	Raudvits	„	38.00—44.—
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg	—32	Raudplekk	„	43.00—58.—
A/S. Rotermanni teh.:			„ tsingitud	„	66.00—72.00
Jahud: rukki	100 kg	18.50	Raudtalad	„	32.00—33.00
„ püül	„	27.—	Teras, talla, ree	„	36.00—38.00
„ nisu, pehme — sõre	„	25.50—42.00	„ vedru	„	45.00—50.00
Nisu	„	23.00	Malm nr. 2	„	—
Rukis	„	17.00	Inglitina	„	600.00—700.00
Kaerad, sõõda	„	—	Seatina	„	60.00—70.00
Odrad, toidu	„	14.—	Vaskplekk, punane	„	200.00—260.—
Seemned: ristikehina, pun., hil.	„	220.—	Vaskplekk, valge	„	180.00—220.—
„ timuti	„	120.—	Tsinkplekk	„	90.—137.—
Õli, linaseemned %/o baas	„	—	Masinaõli	„	35.50—36.50
Herned, toidu, rohelised	„	22.00—35.00	Mootoriõli	„	51.00—78.—
Kartulitärklis „Supérieur“	„	31.—	Autoõli, Ameerika	„	56.00—135.—
„ „ „Prima“	„	29.—	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-		
Siirup, kartuli, 42 ^o /o	„	32.00—34.00	teõli, tsistern	1000 kg	60.00—75.—
Glükoos	„	32.00—34.00	Tsilindriõli, Ameerika	100 „	43.00—50.—
Margariin, kodumaa	„	100.00	Nafta, Vene	„	—
Kakao, Hollandi	1 kg	1.50—2.50	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„	24.00—25.00
Kohv, Rio, Santos jne.	„	—	„ Ameerika „ „ „	„	—
„ Kesk-Ameerika sordid	„	—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-		
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	„	—	tööst.segabensiin, fr. Kohtla, netto ltr.	„	—55
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	„	—	Autobensiin fr. Tallinn	„	—55
Sidrunid	kast	—	A/Ü.Eesti Kiviõli bensin„Estolin“,		
Apelsinid	„	—	tsistern.tr.Tall. ühes teedemaks.	„	—57
Suhkur, peenike, Englise	100 kg	—	Bensiin, I s., välisbensin	„	—59
„ „ „	„	59.00	Pesuosoda, kodumaa	100 kg	11.50—12.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			Seebikivi	„	36.50—38.00
„ „ „Irboska ja Narva	„	3.20—3.85	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	„	—
„ „ „Saksa, fr. Tallinn	„	—	„ tsinkvalge, välism.	100 „	61.00—64.00
„ „ „Vene „ „ „	„	3.20—3.85	„ tinavalge, kodum.	„	124.00—130.00
Heeringad: Šoti „Matties“, I sort, tünn			„ ooker, välism.	„	16.00—23.00
„ Norra	„	43.00—48.00	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu		
Liha, sea, I sort	1 kg	00.97—1.02	Superfosfaat 18/20 ^o /o, inglise	100 kg	—
Liha, looma, I sort	„	00.57—00.60	„ „ „ vene	„	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg	15.50—16.25	„ „ „ „ lahti-		
Sojatangud	„	—	selt, fr. piir	„	6.10
Nisukliid	„	10.00	Superfosfaat 18/20 ^o /o, vene kot-		
Maapähklikoogijahu	„	—	tidid fr. piir	„	7.00—7.25
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg	50.00—52.50	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ ^o /o	„	—
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn	„	47.00—48.00	Segafosfaat 22/23 ^o /o	„	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg	75.00	Eesti fosforiit 25/27 ^o /o	„	—
Koks, kütte	„	80.00	Kaalisool 40 ^o /o	„	14.25
Kütteturvas (A/s. „Eesti Turbat.“)	„	11.50	Kainiit 14 ^o /o	„	—
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam	„	16.50	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ ^o /o	„	16.55
Põlevkivi, netto	„	9.00	Tsüillisalpeet. 16 ^o /o (terakujuline)	„	17.35
Kütteõli, netto	„	58.00	Lubiammoonsalpeeter 20,5 ^o /o	„	18.85
Raskeõli A. B. C.	100 kg	7.25	„ „ „ 16 ^o /o	„	15.25
Estobituumen A. B. C. D. E. F.			Väävelhappuammoonium 20,6 ^o /o	„	16.75
„ tünnid br.	„	9.75	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska	„	—
Asfaltemuksioon	„ netto	10.25	Tsement		
Asfaltmastiks	„ „	5.75	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	„	—
Katuselakk, vaatides, „ br.	„	10.25	„ paberkestides	100 kg	2.70
Fenolaat	„ netto	5.25	Kriit, pestud	„	5.20
Karbolilineum „Estokarbolilineum“			Kivitõrv	„	14.00—22.50
„ A. B. C. netto	„	8.75—11.75	Puntõrv	„	21.—
Rualakk, netto	100 kg	16.75	Lubi, Tallinn,	1000 kg	35.—
Immutusõli D. C., netto	„	6.75—7.75	„ fr. Tamsalu	„	22.—
Maanteeõli	„	5.80	Kips, krohvimise, fr. v.Irboska	„	30.—
Viljapuu-karbolilineum, netto	ltr.	00.25	„ krohvimise, fr. v. Tallinn	„	40.00—42.00
Mootorpetrooleum,	kg	00.16	Telliskivi, I s., fr. Tallinn	1000 tk.	42.—
Mootornafta	„	0.11,5	Silikaat, I s., fr. vabrik	„	37.00—38.00
Diiselnaftha	„	0.11,5			
Putukamürk „Puttox“	„	1.50			

Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	Kroonid
Tallanahk, Eesti nahast	125.—
Tallanahk, Ameerika, I s.	2.80—3.40
Linaseemneõli	3.50—3.90
Värnit.	100 kg 84.00—87.00
Piirit., puh., eksp. (ekskl.v.) fob Tall. hl/alk.	100 kg 84.00—87.00
Paber, rotatsioon	100 kg 23.20
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr. 0.60—0.71
" " Mitkal	" 0.46—0.61
Lambavill 3. II 1940. a.	
" I sort	1 kg Kr. 7.50
" II "	" " 6.60
" III "	" " 4.80

Hinnad koos riikliku juuremaksuga.

Võ. 12. II 1940. a. Tendents: kindel.

1. sort 1 kg Kr. 2.01, mis on tulnud sisse 4. II — 10. II 40 Kaseiin 19. II 1940. a.

Toorkaseiin I s. 1 kg fr. piimatalitus. Kr —.24

" II " " " " " " " " —.22

Tendents: kindel. Noteer. hind on maksev toorkaseiini kohta, milles kuivainet 36%.

Lambaliha 16. II 1940. a.

Eksporditava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 125 senti kg.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 16. II 1940. a.

Peekonsigade tapakaal:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	104	99	93	
55,5 59 "				
72,5—75 "	99	95	89	Siseturu-
75,5—80 "	95	91	88	hinnad

Elussigade hindadeks noteeriti:

kuni—120 kg raskused 72 s. eluskaalu kg.

121—160 " " " " " " " " " "

161 ja raskemad 72 " " " " " " " " " "

Sead eluskaaluga 90—110 kg, olenevalt transpordivõimalusest, võivad minna ekspordiks kas elussigadena või tapetult. Kanamunad. Tendents: ekspordimunadel rahulik.

16. II 1940. a.

1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt Kr. 1.30

1 " siseturumune " " " " " " " " " "

Kanam. rask. 20 45 gr. 90 snt. kg fr. kogumispunkt.

P. I m. 19. II 1940. a.

Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas

ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües 14 s. ltr

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piima tööstustele müües 13 " "

II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües 12 " "

II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües 11 " "

Juust 12. II 1940. a. Tendents: kindel.

Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn:

Sissetuln. juustu vanadus peab olema vähem 120 päeva

Eksportjuust: Siseturujuust

Šveitsi juust kuni 80-kg ratas ja üle

sort 12 A 133 senti kg 143 s. kg Šveitsi 1.10—1.30

" 12 B 130 " " 140 " " " Edami 1.20—1.30

" 11 A 125 " " 135 " " " Backst. 1.10—1.25

" 11 B 122 " " 132 " " " Tilsiti 1.15—1.25

" 10 A, B, C 128 " " 128 " " " "

Konserv. 35% rasva 110—120

45% " 150—170

50% " 190

Lina d. 16. II 1940. a. Tendents: vaikne.

Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko

kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi

lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui

ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Mujaal Eestis	Võrumaal Eestis
Lina, ristna R	198	188
hoffsdreiband HD	189	179
dreiband D	180	170
ordinäärdreiband OD	171	161
liivi ordinäärdreiband LOD	162	151
takupraak H	153	143
Takud	I	1 kg 133
"	II	" 123
"	III	" 111
"	IV	" 96
" ehituse	"	20—25

Kartulid: 19. II 1940. a. Tendents: püsiv.

1. Sõgikartul:

Virurrannal kv. Kr. —

Läänerannal " " " " " " " " " "

2. Seemnekartul: "Majesteet" " " " " " "

Seemnekartuli hind 100% ekspordikõlvulise valiku eest vastavalt tunnustamise klassile.

3. Tööstuskartul:

tärglisevabrikuis — tärglise kg

Põhja-Eesti piiritusevabrikuis 16—18 s. " " "

või kv. Kr. 3.10—3.50

Kalad. 19. II 1940. Ekspordikõlvulised fr. rannik.

Lõhe marjaga, värske, kaal alat. 6 kg. kg snt. —

Lõhe niisaga, värske, kaal alat. 6 kg " " —

Tendents:

Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g —

— elus paigaangerjas kg snt.

Tendents:

Koha, värske. alates 38 cm, kuni 1 kg " " 75

Tend.: kindel.

Koha, kaal 1—3 kg Tend.: kindel. " " 100

Haug, elus, sumpades kg " " —

Haug, mere, värske, valik 1—3 kg Tend. kin. " " 60

Haug, järve, " " " " " " " " " " 58

Ahven, värske. alat. 150 gr " " " " " " " " 35

Ahven, 60—150 gr " " " " " " " " " " 21

Tursk, " sula, " 1 kg fr. Tall. " kind. " " 10

roogitud, ilma peita, kaal alates 600 gr " " 18

Aiasaadused. 9. II 1940. a

Õunad: ekspordikõlvulised, fr. Tallinn, pak-

kimiskuludeta fr. kokkuostupunkt:

sügissordid —

talvesordilised: I valik —.33

II " " " " " " " " " " —.28

Tendents: püsiv

Tööstusõunad, Antonovka-sordi ised

õunad —

Tendents:

Jõhvikad: ekspordikõlvulised, franko kok-

kuostupunkt, pakkimiskuludeta —.32

Tendents: kindel.

Kurgid: konservitud, plekkoosid 5 kg

fr. ladu Tallinn 2.60 toos

Tendents: elavam.

Sigurid: ekspordikõlvulised, fr. kokku-

ostupunkt, pakkimiskuludeta —

Tendents:

Sibulad: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostup. —.21

Tendents: rahulik.

Toornahad 16. II 1940. a.

Hinnad olid maksvad vastuvõtu-

punkt 19. II — 25. II 1940. a.

Hobusenahad: soolatud, 17 kg ja üle;

värsked 20 kg ja üle Kr. 13.— tükk

soolatud, alla 17 kg; värsked,

alla 20 kg " 9.00 "

praak. " 5.00 "

Tendents: kindel.

Veisenahad:

pullinahad värsked I	Kr.	1.10	kg
II	"	1.—	"
lehma- ja mullikanahad värsked I	"	—90	"
II	"	—80	"
praak	"	—65	"
pullinahad soolatud I	"	1.30	"
II	"	1.15	"
lehma- ja mullikanahad soolatud I	"	1.10	"
II	"	—96	"
praak	"	—82	"

Tendents: kindel

Vasikanahad: kerged, värskelt kuni

3½ kg ja kuivad	"	4.80	tükk
rasked, värskelt kuni 3½ kg ja üle	"	1.55	kg
praak	"	3.00	tükk

Tendents: selguseta.

Lambanahad:

I OJ	Kr.	4.10	tükk
II J	"	3.50	"
III L	"	2.75	"
IV K	"	2.25	"
V praak	"	—80	"

Tendents: kindel.

Karusnahad 16. II 1940.

fr. vastuvõtupunkt

I. Kasvanduse karusnahad Kr. — tk.

II. Jahi-karusnahad: Tendents:

metsjänes, täisväärt. püsiv (¼)	"	0.50	"
punane rebane	"	18.—	"
tuhkur	"	8.—	"
nirk	"	2.75	"
orav	"	—80	"
naarits	"	22.—	"
mäger	"	3.—	"

III. Hõberebasenahad:

1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1) Kr.	"	tk.
2) ¼ hõbe	"	"
3) ½ "	"	"
4) ¾ "	"	"
5) täishõbe,	"	"
6) vigastatud	"	"

Tendents:

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 21. II 1940.

Palgid: kuusk ja mänd thm. kr. 16.00—19.00

Plokk-palgid " " 30.00—33.00

Pakud: kuusk " " 12.—

 mänd " " 12.—

Paberipuud — sulfiit r.-m. " 10.00—12.00

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra

laduplats, 75% kooritud r.-m. kr.	6.65
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra	
laduplats, 30% kooritud kr. rm.	6.—
Paberipuud — sulf.-haab. fr. Kehra	
laduplats, 30% kooritud r.-m. Kr.	—
Toepuud " "	8.00—9.00
Pakud: kask thm. "	17.00—30.00
lepp I sort " "	35.00
" II " " "	19.00
haab I " " "	35.00
" II " " "	25.00
saar " "	18.00—30.00
Prussid thm. "	34.00—38.00

Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7":

" kuusk u/s "	38.00
" " IV sort. " "	34.00
" mänd u/s " "	37.00
" " IV sort. " "	33.00
Kastilauad " "	50.00—60.00
Krohviliistud tk. "	—
Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm " "	—

Tendents: tõusev.

Prahid.

Lina

Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk.	24.00
" — Gent 1016 " sh.	—
" — Dundee " "	—

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London " sh.	—
" — Hull " "	—
" — Manchester " "	—
" — Grangemouth " "	—
" — Belfast " "	—
" — Dundee " "	—
" — Antwerpen " "	—
" — Gent " "	—
" — Rotterdam " "	—
" — Amsterdam " "	—

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk.	14 40—54.—
" — London 1016 kg sh.	—
" — Stokholm 1000 kg Rkr.	20.00—100.—
" — Stettin, või tünn Rmk.	1.50
" — London " sh.	—

Kartulid.

Tallinn—Stokholm 1000 kg Ekr.	30.—
---	------

Toiduainete turg

London 26. II 40.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela. maks. hind sh. 113/6

Nisu, kaal — 496 Ingl n. = 225 kg.

Northern Manitoba sh.	29/6
Rosario Santa Fe "	—

6.—27. XII 39.

Jahu, kaal — 140 Ingl. n. = 62,5 kg

Good Canadian sh	12/-
--------------------------------------	------

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „

Kaerad, „ „ „ = 50 kg „ 6/9

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten nom. £	120
---	-----

26. II 40.

Manchester.

Või.

Eesti maks. sh.	143/-
-----------------------------------	-------

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest Rmk. noteerimata	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$	„
Hard Atlantic "	„

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis sh.	„
" " Amsterdams "	„

Suhkur.

Toores sh.	„
Belgia "	„
Hollandi "	„

Riis, Burmah II Rmk. „

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil
31. I 1940. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt.	Vijmane divid.	Tehud	Ostjad	Müüjad
Kroonides					
1927. a. 7% E. V. välisl. \$	1000	—	—	3800	—
” £	100	—	—	1700	—
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	60	—
5% E. V. Majandusm. võlakirj.	100	—	—	100	—
Majandusmin. rahandus- osakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	45	—
” E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	50	—
” F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	20	—
Pikal. P.: pantl. (20 a.) 6%	5000	—	—	5000	—
” ” 6%	1000	—	—	1000	—
võlakirjad (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
” (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
” (5 a.) 4½%	5000	—	—	5000	—
” (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—
4½% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	100	—
4½% ” ” (8 s.)	100	—	—	100	—
4½% ” ” (9 s.)	100	—	—	100	—
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	85	—
4% Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediitasutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	—	—
6% E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	—	89	90
5% E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	95	95	96
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	—	—
Aktsiad: Eesti Pank.	50	9%	—	65	—
Krediit Pank a.-s.	50	7½%	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—
Tartu Tööstuse Pank, a/s	50	5%	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s.	50	3%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing.	100	9%	—	—	—
Eestimaa trükikoda a/s.	50	—	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	—	—
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisva- rade kasut. o/ü.	50	7%	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Mootor“ o/ü.	1000	8%	—	—	—
Narva Kirjastustehisus	50	5%	—	—	—
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	—	—	—
Saku õlletehase a/s.	50	5%	—	—	—
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—
Sindi Tekstilvabrikute Üh.	50	—	—	—	—
Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—
O/ü. „Tarlon“	50	—	—	—	—
Kreenh. Puuvillas. Man. o/ü.	5000	1½%	730	730	732
„Eesti Kiviõli“ a/ü.	50	—	—	—	—
O/ü. R.-el.-t. Tehas „Ret“	100	10%	—	—	—
A/S. Tall. Laevatehhisus	50	12%	—	—	—
O/ü. „Elamu“	50	7%	—	—	—
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	—	—	—
K.-o./ü. „Loodus“ põhiosat.	50	7%	—	—	—
” eelisosatäh.	50	10%	—	—	—
O/ü. „Ilutrukk“ põhiosatäh.	50	8%	—	—	—
” eelisosatäh.	50	8%	—	—	—

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		20. II 1940	21. II 1940	22. II 1940	23. II 1940	26. II 1940	27. II 1940
London 1 nael- sterl.	O.	16.60	16.60	16.60	16.60	16.60	16.60
	M.	17.25	17.25	17.25	17.25	17.25	17.25
New York dollar	O.	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17
	M.	4.23	4.23	4.23	4.23	4.23	4.23
Berliin	O.	167.50	167.50	167.50	167.50	167.50	167.50
	M.	170.50	170.50	170.50	170.50	170.50	170.50
Berliin (clea- ring) 100 s.		160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00
Helsingi 100 soo- me m.	O. M.	8.59	8.59	8.59	8.59	8.59	8.59
Stokholm 100 root- si kr.	O.	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50
	M.	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50
Kopenh. 100 daa- ni kr.	O.	80.75	80.75	80.75	80.75	80.75	80.75
	M.	81.75	81.75	81.75	81.75	81.75	81.75
Oslo 100 nor- ra kr.	O.	95.50	95.50	95.50	95.50	94.50	94.50
	M.	96.50	96.50	96.50	96.50	96.00	96.00
Riia 100 latti	O.	77.75	77.75	77.75	77.75	77.75	77.75
	M.	79.50	79.50	79.50	79.50	79.50	79.50
Kaunas 100 litti	O.	67.75	68.00	68.00	68.00	68.00	68.00
	M.	69.25	69.50	69.50	69.50	69.50	69.50
Amsterd. 100 flo- riini	O.	222.50	222.50	222.50	222.50	222.50	222.50
	M.	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50
Pariis 100 prants. fr.	O.	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40	9.40
	M.	9.70	9.70	9.70	9.70	9.70	9.70
Zürich 100 helv. fr.	O.	94.00	94.00	94.00	94.00	94.00	94.00
	M.	96.00	96.00	96.00	96.00	96.00	96.00
Brüssel 100 bel- gat	O.	70.50	70.50	70.50	70.50	70.50	70.50
	M.	72.00	72.00	72.00	72.00	72.00	72.00
Milano 100 liirat	O.	21.25	21.25	21.25	21.25	21.25	21.25
	M.	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75	21.75
Milano (clea- ring) keskm. kurs.		21.29	21.29	21.29	21.29	21.29	21.29
Varssav 100 slotti	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Kuld puhas üks gr.	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—

Tallinna Majaomanikkude Pank Ü-P.

Tallinn, Harju 45/Vabadusväljaku nurgal.

Äriseis 31. detsembril 1939. a.

AKTIVA.		PASSIVA.	
Sularaha ja kassatagavarad	Kr. 1.919.934.59	Omakapitalid	Kr. 817.390.—
Väärtpabereid (nendest riigi- ja riigi poolt tagatud väärtpabereid Kr. 2.840.000.—)	3.106.432.62	Hoiusummad	„ 12.435.238.11
Laenud	„ 9.878.566.75	Vekslite rediskont	„ 633.359.50
Korrespondendid	„ 360.955.19	Teised krediidasutused	„ 1.360.915.45
Garantii-deebitorid	„ 415.234.36	Korrespondendid	„ 28.349.75
Kinnis- ja vallasvara	„ 437.111.81	Garantiid	„ 415.234.36
Tuleva aasta kulud	„ 6.898.40	Tuleva aasta tulud	„ 76.295.04
Muud aktivad	„ 21.172.04	Muud passivad	„ 206.612.91
		Puhaskasu	„ 172.910.64
	Kr. 16.146.305.76		Kr. 16.146.305.76

Kulude ja tulude aruanne 1939. a. eest.

KULUD.		TULUD.	
Valitsemise ja ärikulud	Kr. 238.096.89	Saadud 0/0 0/0, komisjon ja porto	Kr. 972.096.64
Makstud 0/0 0/0, komisjon ja porto „	578.085.86	Tulud kinnisvarade kasutamisest „	22.017.50
Kinnisvara kasutamise kulud	„ 13.439.01	Mitmesugused tulud	„ 62.564.81
Mitmesugused kulud	„ 54.146.55		
Puhaskasu	„ 172.910.64		
	Kokku Kr. 1.056.678.95		Kokku Kr. 1.056.678.95

Laenude lisakindl. panditud hüpo-
teegid ja muud väärtused Kr. 13.145.000.—

Hoiule võetud väärtused Kr. 490.140.—
Inkasso dokumendid „ 380.456.66

A/S.

EESTISIID

Ketramise- ja kudumisevabrik seadista-
tud 1932. aastal

Valmistab kõiksuguseid riideid ja lõnga

Vabriku laod:

Tallinn, Viru t. 5, tel. 447-87
Tallinn, Laadaplats 177
Tallinn, Laadaplats 129
Tallinn, Bekkeri as. nr. 5
Tartu, Poe tän. 2., tel. 30-17
Narva, Peetri plats 1
Viljandi, Tartu tän. 1, tel. 30

Petseri, Turuplats 17, tel. 1-19
Tõrva, Tartu tän. 2
Rakvere, Tallinna tän. 25, tel. 4-47
Kiviõli, Kiriku 16
Nõmme, Pärnu mnt. 94
Kuressaare, Lossi tän. 3, tel. 1-81
Pärnu, Laidoneri tän. 12, tel. 5-26

Eritellimiste vastuvõtmine

Restide müük

A-S. KREDIIT PANK

Aktiva

Äriseis 31. detsembril 1939. a.

Passiva

Kassa	Kr. 396.524.74	Põhikapital	Kr. 1.400.000.—
Hoiuarved	" 1.219.606.28	Tagavarakapitalid	" 477.338.41
Väärtpaberid	" 4.581.062.85	Erikapitalid	" 6.993.582.89
Väärtused	" 132.567.87	Amortisatsioonikapital	" 636.101.73
Diskonteeritud vekslid	" 5.291.876.—	Hoiusummad	" 15.828.250.68
Diskonteeritud jooksvad kupongid ja kustutusele määratud protsentpaberid	" 233.04	Vekslite rediskont	" 1.162.391.23
Tähtajalised laenud	" 17.545.—	Võlad teistes krediitasutustes	" 1.260.566.97
Konto-korrentlaenud	" 13.732.621.79	Korrespondendid	" 292.480.38
Korrespondendid	" 1.555.397.21	Väljaantud garantiid	" 494.846.40
Garantii-deebitorid	" 494.846.40	Mitmesugused kreditorid	" 364.145.36
Mitmesugused deebitorid	" 364.145.36	Osakonnad	" 1.140.591.34
Vallasvara	" 151.705.92	Tuleva aasta tulud	" 54.319.18
Kinnisvara	" 1.970.129.60	Muud passivad	" 1.126.662.90
Tuleva aasta kulud	" 18.781.25	Puhaskasu	" 149.736.55
Osakonnad	" 1.140.591.34		
Muud aktivad	" 313.379.37		
	Kokku Kr. 31.381.014.02		Kokku Kr. 31.381.014.02

Kulud

Kulude ja tulude aruanne 1939. a. eest.

Tulud

Valitsemise ja ärikulud	Kr. 498.719.26	Saadud 0/00, komisjon ja poito	Kr. 1.877.312.15
Makstud 0/00, komisjon ja porto	" 768.685.72	Tulud kinnisvarade kasutamisest	" 152.447.90
Kinnisvara kasutamise kulud	" 103.973.30	Mitmesugused tulud	" 305.579.55
Mitmesugused kulud	" 814.224.77		
Puhaskasu	" 149.736.55		
	Kokku Kr. 2.335.339.60		Kokku Kr. 2.335.339.60

TALLINNA LINNAPANGA

äriseis 31. detsembril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

Kassa	256.320.01	Põhikapital	655.000.—
Hoiuarved	2.973.242.43	Tagavarakapital	225.000.—
Väärtpaberid	4.372.002.83	Amortisatsioonikapital	38.769.73
Väärtused	19.445.53	Hoiusummad	14.469.797.11
Diskonteeritud vekslid	2.858.035.99	Võlad teistes krediitasutistes	306.854.34
Tähtajalised laenud	327.879.—	Korrespondendid	50.047.68
Kontokorrent-laenud	4.705.744.66	Väljaantud garantiid	465.158.25
Korrespondendid	410.474.78	Mitmesugused kreditorid	12.851.25
Garantii-deebitorid	465.158.25	Tuleva aasta tulud	32.551.49
Mitmesugused deebitorid	12.851.25	Muud passivad	163.292.27
Vallasvara	38.241.52	Puhaskasu	130.190.39
Kinnisvara	59.274.85		
Tuleva aasta kulud	1.067.46		
Muud aktivad	49.773.95		
	Kr. 16.549.512.51		Kr. 16.549.512.51

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda

Vastutav toimetaja H. ANTO.

Tallinna Eesti Kirjastus-Uhisuse trükikoda, Pikk 2. 1940.